Влада - Радам!

Голос України

ГАЗЕТА ВЕРХОВНОЇ РАДИ УКРАЇНИ

№ 33 (1283) ♦ Вівторок, 20 лютого 1996 року ♦ Ціна договірна

Без гарантій політичних та економічних прав

Представники низки політичних партій України центристської орієнтації під час «круглого столу» в Харкові піддали критиці проект Конституції України, підготовлений робочою групою.

Як повідомляє кореспондент Інтерфакс-Україна, учасники засідання дійшли спільної думки, що проект Конституції містить низку декларативних положень і не забезпечує гарантій політичних та економічних прав громадян, а також закладає основи для національних конфліктів.

Учасники засідання заявили про свій намір запропонувати Конституційній комісії не поспішати з прийняттям запропонованого проекту, а також опублікувати його в засобах масової інформації.

У засіданні «круглого столу» взяли участь представники Ліберальної і Ліберально-демократичної партій, Партії демократичного відродження України, Міжрегіонального блоку реформ і Громадянського конгресу України.

ЗУПИНИТИ КРИЗУ

За повідомленням Укрінформу, Голова Верховної Ради України, голова СПУ Олександр Мороз виступив з доповіддю на третій Всеукраїнській конференції СПУ.

На думку керівника СПУ, нинішній економічний курс держави перспектив не має, веде до поглиблення економічної кризи, зубожіння народу. З середини 1995 року, заявив він, в Україні встановився авторитарний політичний режим, зміцненню якого сприяє нав'язаний парламентові Конституційний договір. Суспільству, сказав Олександр Мороз, насильно прищеплюється думка про безальтернативність його капіталізації, в той час, коли проблеми соціальних гарантій для народу залишаються за бортом.

На даному етапі стратегічні завдання СПУ: зупинити економічну кризу, справити вирішальний вплив на конституційний процес, зблокувати всі ліві сили, полегшити життя трудового народу країни. В новій Конституції необхідно гарантувати, а не декларувати права громадян. Основний Закон держави має передбачити багатоукладну систему економіки з перевагою державної, надійну систему соціального захисту, парламентське правління з однопалатною Верховною Радою, унітарність держави.

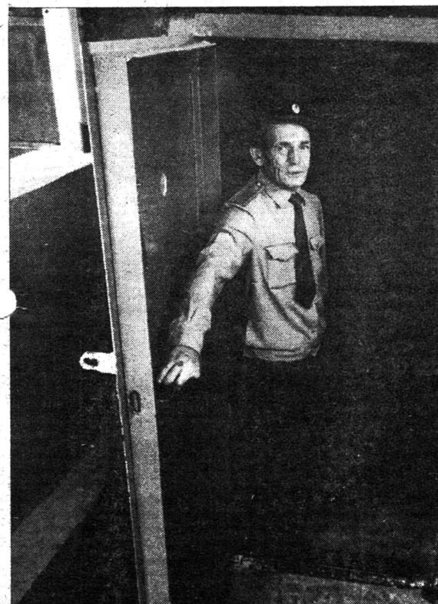
Нашого Президента нагородять

Сьогодні розпочинається триденний робочий візит Президента України Леоніда Кучми до США, де плановано його зустріч з Президентом США Біллом Клінтоном, віце-президентом Альбертом Гором, Держсекретарем Уорреном Крістофером, а також із керівниками МВФ та Всесвітнього банку.

Настрій у Леоніда Кучми нині, мабуть, непоганий. По-перше, стало відомо, що США підтримає Україну щодо надання їй наступного траншу кредиту МВФ. По-друге, недержавна організація «Дім свободи», що запросила Леоніда Кучму до США, вручить йому почесну нагороду, якої, зокрема, були удостоєні екс-президент США Рузвельт, академік Сахаров, правозахисник Ковальов.

Але, звичайно, крім таких святкових подій, на Президента Кучму чекають серйозні переговори. На думку міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка, Президент України буде вести мову про необхідність виконання з боку США зобов'язань щодо ядерного роззброєння нашої країни. «Україна свої зобов'язання виконує, а наші партнери — ні». Крім того, під час переговорів порушуватиметься також питання про виконання американською стороною своїх зобов'язань за тристоронньою угодою президентів США, України та Росії про ядерне роззброєння України. Згідно з цією угодою Україна як компенсацію за вивезені з її території ядерні боєголовки повинна отримати від Росії паливо для наших АЕС. Графік постачання палива постійно порушується. Отож Україна сподівається на допомогу США.

"Злодії в законі" є.

А чи є закон для злодіїв?

Ідеться, зрозуміло, не лише про традиційних у кримінальному світі злочинних авторитетів — так званих «злодіїв у законі». Мова і про тих новітніх злочинних босів, котрі очолюють нинішні клани й кланчики, «заправляють» тіньовою економікою, з мішками грошей втручаються в політичні процеси, корумпують державні органи.

Песимісти з правоохоронних органів, хто не хоче чи не може боротися з розгулом злочинності, особливо з її новими проявами, з мафіозними авторитетами, вигадують приключки, зокрема, посилаються на кволість чинного Кримінального кодексу. Мовляв, у ньому не встановлено відповідальності за вчинення вбивств на замовлення, за організацію вчинення тяжкого злочину, бо сам організатор безпосередньої участі в ньому не брав, за бандитизм, не пов'язаний з політичним терором...

Зачекайте, кажуть їм оптимісти, але ж... стаття 93 КК прямо передбачає відповідальність за умисне вбивство за обтяжливих обставин, якими, зокрема, визначаються вбивство з користі (кілери, напевно, вбивають не з цікавості), з метою приховати інший злочин або полегшити його вчинення і т. п.

(Закінчення на 12-й стор.).

Готуємося до зустрічі гостей з Киргизії

В Україні перебуває міністр закордонних справ Киргизької Республіки Роза Отунбаєва. У програмі її дводенного візиту — зустрічі з Президентом України Леонідом Кучмою, Прем'єр-міністром Євгеном Марчуком, міністром закордонних справ Геннадієм Удовенком. Скоро нашу країну відвідає Президент Киргизії Аскар Акаєв: глава зовнішньополітичного відомства Киргизії ще раз вестиме мову про можливості двостороннього та багатостороннього співробітництва.

Сто літ Вам, Євгенівно!

Виповнилося вісімдесят років відомій чи не в усьому світі українській жінці, визначному новаторові сільськогосподарського виробництва, двічі Героєві Соціалістичної Праці, активній діячці ветеранського руху в Україні Галині Євгенівні Буркацькій. З цієї нагоди минулої п'ятниці в Українській раді ветеранів відбулося урочисте віншування ювілярки. Про її славний трудовий шлях і громадсько-політичну діяльність говорили голова Ради ветеранів України І. Герасимов, голова Ради жінок України М. Орлик, представники численних державних установ і громадських організацій, земляки з Черкащини.

Теплі ювілейні вітання Галині Євгенівні надіслали Голова Верховної Ради України Олександр Мороз і Прем'єр-міністр Євген Марчук.

Сто літ Вам, Євгенівно!

Позбудемося всього старого

За повідомленням Інтерфакс-Україна у 1996 році необхідно буде закрити як мінімум 38 шахт. Про це заявив у Львові міністр вугільної промисловості Сергій Поляков. Серед них — високозатратні, з застарілим фондом чи вичерпаними запасами вугілля шахти. Мінвуглепром розглядає можливості збільшення виробництва на інших шахтах, а також відкриття нових. Це дозволило б працевлаштувати половину тих шахтарів, яких буде звільнено при закритті 38 шахт.

С. Поляков вважає за доцільне з 1 березня надати шахтам юридичного статусу, так як це, на його думку, «примусить керівників шахт займатися безпосередньо економічною діяльністю своїх підприємств, зменшувати собівартість і ціну кожної тонни вугілля».

Він прибув до Львова для вивчення роботи виробничого об'єднання «Укрзахідвугілля» (Львівсько-Волинський вугільний басейн).

ДО УВАГИ УЧАСНИКІВ РОЗІГРАШУ ЛОТЕРЕЇ «Голосу України»!

Лише в цьому номері ми публікуємо списки тих, хто виграв у лотереї «ГУ».

Читайте на 10—11-й стор.

У номер

Кому це на руку?

18 лютого було розповсюджено звернення постійного представника Президента України в Автономній Республіці Крим Дмитра Степанюка до працівників засобів масової інформації, до всіх кримчан. У ньому, зокрема, йдеться: «Останніми днями деякі засоби масової інформації Криму розповсюджують матеріали, які загострюють соціально-економічну і політичну ситуацію на півострові. Водночас абсолютно ігноруються матеріали про заходи, що їх вживають Президент і Верховна Рада України для виведення країни з важкого економічного стану...»

Підкреслюється, що це характерно для таких газет, як «Крымская правда», «Мещанская газета», «Коммунист Крыма», «Крымское время», «Слава Севастополя», «Вечерний Севастополь», газети Чорноморського флоту «Флаг Родины», ряду інших видань, а також для окремих програм Кримського телебачення. Так, 16 лютого 1996 р., зазначається у зверненні, газета «Крымская правда» розтиражувала (80 тис. прим.) повний текст заяви учасників «круглого столу», присвяченого проблемам російськомовного населення в Криму. Його автори заявляють, що «політика, яку проводять органи державної влади України щодо найбільшої етнічної групи в Криму — росіян, в цілому дискримінаційна». На що Дмитро Степанюк заявляє: «На сьогоднішній день у законодавстві України немає жодного акта, спрямованого на утиск прав російськомовного населення автономії».

«Труд» і в 75 сповнений сил

Одній із найстаріших в СНД газеті «Труд» сьогодні сповнюється 75 років. І донині географія популярності цієї газети, яка об'єднує людей різного віку та інтересів, залишається широкою. Читачі люблять її за об'єктивність, високий професіоналізм, і кожен може вибрати на її сторінках щось до душі, а висновки зробити самому.

До святкової дати підготовлено спеціальний випуск «Труд-75» на 24 сторінках, у якому розповідається про історію газети, її сьогоднішні справи і турботи.

Парламентська хроніка

Таємниці «мадридського двору»

Голосування поправок до проекту бюджету на 1996 рік, по суті, перетворилося на ще одне обговорення майбутнього «кошторису» держави. Голова профільної комісії Верховної Ради Микола Азаров наполягав на тому, щоб голосувалися лише збалансовані щодо доходів і видатків доповнення, з якими погодилася очолювана ним комісія. Однак народні обранці вперто відстоювали свою точку зору, захищаючи насамперед інтереси тих галузей, до яких так чи інакше причетні. Словом, дискусія щодо проекту бюджету яскраво висвітлила своєрідну структурованість парламенту.

Скажімо, вносилася пропозиція **увільнити від сплати акцизного збору, податку на добавлену вартість** підакцизні товари, що ввозитимуться в нашу державу Службою безпеки. Водночас цю пільгу пропонували поширити і на міністерства оборони та внутрішніх справ. Найбільшими прихильниками цієї поправки, звичайно, були парламентарії-військові. Їхнім опонентом — голова Комісії з питань фінансів та банківської діяльності Віктор Суслов, який вважає, що закони спрощувати не можна нікому, а тому і пільги надавати не варто.

Взагалі складається цікава ситуація щодо фінансування силових структур. Так, за ініціативи керівників і депутатів п'яти областей вирішено частину армійських потреб фінансувати з місцевих бюджетів. Але кошти, що найцікавіше, для цього вилучаються ... з державного.

Денне засідання 16 лютого

Активно відстоювали свої інтереси народні обранці, котрі представляли сільські виборчі округи. Звичайно, село сьогодні потребує допомоги. Однак не переконаний, що треба стригти всіх під один гребінець. Можливо, краще дозволити місцевим органам влади шукати резерви для підтримки сільгоспвиробника, а армійської потреби фінансувати все ж таки з державної казни.

Не зрозуміло, чому металургійну галузь, яка залишається прибутковою і дає чимало грошових надходжень, серед яких і валютні, треба фінансувати за рахунок держбюджету. Адже ні для кого не секрет, що металургія — ласий шматок, де крутяться величезні кошти. Схоже, мають рацію ті економісти, які пропонують розділити фінанси держави та казенних підприємств. Може, за такої умови народним обранцям буде легше ділити бюджетний пиріг? Можливо, тоді і витримуватимуться відсоткові пропорції фінансування соціальної сфери, оборони нашої держави?

Цікаво, що проект бюджету передбачає не тільки резервний фонд Кабінету міністрів, а й резервний фонд Президента України у розмірі 2 трильйонів карбованців. Відзначимо, насамперед, що за 5 років існування такий запис з'явився вперше. Отож виникає запитання: для чого потрібно урівати з куцого проекту бюджету таку величезну суму, якщо Кабінет міністрів підпорядкований безпосередньо главі держави? Швидше за все, ці кошти потрібні його Адміністрації для того, щоб безконтрольно ними розпоряджатися.

Можна констатувати: проект бюджету на 1996 рік у першому читанні прийнято. Через два тижні майбутній кошторис знову з'явиться у парламентських коридорах. Жодна з пропозицій, альтернативних проекту постанови, підготовленої Комісією з питань бюджету, не розглядалася, оскільки більшість народних обранців погодилася з позицією профільної комісії. До речі, на цей тиждень заплановано заслухати звіт про виконання бюджету 1994 року. Можливо, тоді і відкриються, якщо не всі, то хоча б деякі таємниці «мадридського двору», чи то пак бюджету?

Володимир КОРОЛЮК.

КОШТИ — У ПЕРСПЕКТИВНІ ГАЛУЗІ

Перебування на Рівненщині Президента України Леоніда Кучми

«Вибивати» певні кошти гінці їздять до Києва часто. А от в останні два роки Рівненщина стала виробляти більше, ніж проїдати — тобто стала бездотаційною. Внесок області у державний бюджет буде особливо помітним, коли в повному обсязі реалізують «три кити» — три перспективні програми «Граніти», «Бурштин» і «Фосфорити». Саме такими покладами багата поліська земля, треба лише по-господарському ними розпорядитися. Ось приклад: кубометр граніту реалізується нині за 200 доларів, а варто його розпиляти на лицювальний матеріал — і ціна зростає у чотири-п'ять разів. Тому і триває пошук зарубіжних інвесторів, новітніх технологій, вигідних партнерів. У Рівному споруджується ювелірна фабрика, хоча й зараз на міжнародний ринок виходить продукція рівненського підприємства «Укрбурштин». Планується розпочати освоєння фосфоритних родовищ. Ось із цими та іншими галузями, з проблемами, що постають навколо них, і ознайомився Президент під час робочої поїздки на Рівненщині. Супроводжували його голова Рівненської облдержадміністрації Роман Василишин, службові особи з Києва і Рівного.

Найперше Леонід Кучма побував в Іване-Долинському спецкар'єрі. І не випадково. Адже Рівненщина має величезні поклади базальтів. Ця надзвичайно цінна сировина переважно використовувалася як бордюрний камінь та щебінь, а тим часом із базальту можна виготовляти високоякісні теплоізоляційні матеріали, архітектурно-декоративні вироби, товари побутового призначення. Керівники підприємств розповіли Президентові про унікальність родовища, про перспективи швидкого налагодження випуску конкурентоспроможної продукції, за яку можна було б виручати таку необхідну державі тверду валюту. Але для цього потрібно придбати імпортне обладнання, вкласти спочатку бодай триста тисяч доларів. Леонід Данилович обіцяв підтримку.

Їдучи від каменярів, Президент зупинився у селі Головин Костопільського району, поговорив з місцевими мешканцями. Селян цікавили питання економічного розвитку країни, соціального захисту трудящої людини, цінової політики. Леонід Данилович націлював виробників сільгосппродукції на те, щоб вони позбувалися звички весь час простягати руку до держави, а щоб давали собі раду самі, щоб були не інертними виконавцями чужої волі, а творцями. Держава, звісно, їх підтримає, але й самим не треба дрімати.

Заїхав Президент і на полігон, щоб на власні очі побачити рівень підготовки військовиків Рівненського гарнізону. Давав пояснення, окреслював пекучі проблеми війська командир 13-го армійського корпусу генерал-лейтенант Олександр Затинайко. Леонід Данилович залишився задоволеним рівнем підготовки воїнів, одному екіпажеві танка за влучну стрільбу вручив наручні годинники.

Потім Президент ознайомився зі специфікою й умовами праці рівненської фірми «КамАЗтранссервіс». Підприємство займається міжнародними перевезеннями, а з минулого року взялося освоювати вітчизняну автоматизовану лінію виготовлення з каменю лицювальних матеріалів. Керівник фірми Віктор Чайка — відома на Рівненщині людина. Свого часу він за порівняно невеликий проміжок часу пройшов шлях від рядового водія до начальника автоуправління, потім став мером Рівного. Тепер організував діло так, що у нього простий слюсар одержує до 50 мільйонів карбованців на місяць. Взявся ось за нову перспективну справу — обробіток каменю. Знову ж таки — потрібні кошти. І знову — надія на підтримку Президента, уряду.

У ВАТ «Азот», де потім побував керівник країни, останнім часом справи пішли на краще — досягнуто значного зростання обсягів виробництва. Відновлено випуск солей АГ, збільшено випуск добрив. Але, звичайно, є й проблеми — де їх у нас немає? Та якщо колектив почав долати кризу самотужки, то він має право розраховувати і на підтримку держави. І вона буде.

Леонід Кучма оглянув також виставку виробів державного підприємства «Укрбурштин», вник у проблеми будівництва ювелірної фабрики, яка, на жаль, обіцяє — через відсутність інвестицій — перетворитися на довгобуд.

Потім було проведено нараду за участю начальників управлінь, керівників підприємств, голів райдержадміністрацій і міськвиконкомів. Ішлося про перспективи раціонального використання сировинних ресурсів Рівненщини — будівельного і лицювального каменю, базальтів, фосфоритів, бурштину, торфу, сапропелю, каоліну, крейди тощо. Адже в області відкрито понад 500 (!) різноманітних родовищ. Треба вишукувати кошти і міняти застаріле обладнання, впроваджувати новітні технології, випускати конкурентоспроможну продукцію. Затрати окупляться сторицею.

Насамкінець відбулася прес-конференція. Місцеві журналісти цікавилися питаннями економічного розвитку держави, внутрішньої і зовнішньої політики, фінансів. Зокрема, Президент розповів про ту величезну шкоду, якої завдав Україні страйк шахтарів. Ішлося і про проблеми місцевої енергетики, зокрема, розвиток Рівненської АЕС.

Сергій МЕЛЬНИЧУК.

Життя Рад

Чи почують голос міських жителів?

***Критична** ситуація склалася нині в Каховці. У черзі на отримання житла перебуває 30 відсотків населення міста. Звичайно, дехто може сказати, що все це викликане нинішніми економічними труднощами, браком коштів на будівництво тощо. Воно так, але не зовсім. Річ у тім, що частина каховців подала заяви у міськраду на отримання земельних ділянок під житлове будівництво, іншим «світять» квартири в новому житловому районі «Південний».*

Міські архітектори почали навіть розробляти проекти забудови. Все це дуже привабливо, але залишається поки що на папері. І передусім тому, що отих 740 гектарів, які постановою Верховної Ради України більше року тому включено в межі міста, ніхто не збирається Каховці віддавати. Навіть незважаючи на рішення сесії Херсонської обласної Ради, прийняте півтора року тому, компенсувати радгоспові імені Будьонного отих 740 гектарів за рахунок інших господарств. Словом, і міська Рада, і жителі міста, так би мовити, на власному гіркому досвіді побачили, що таке неузгодженість законодавчих актів, якими керуються представницькі та державні органи влади на місцях.

Неодноразові звертання до Президента України, Верховної Ради з приводу цієї патової ситуації, на жаль, не дали ніяких результатів. Може, вони просто не потрапляють на очі тим, кому адресовані, а може, за сьогоднішньої складної економічної ситуації в державі не вважаються першочерговими. Однак це далеко не так. Подібна ситуація не лише в Каховці. У ній просто сконцентровано і віддзеркалено проблеми, з якими зіткнулися або зіткнуться чимало інших міст України.

Є тут ще один аспект. Ті, хто звертається до глави держави і найвищого законодавчого органу України, вважають, що зволіканням у розв'язанні проблеми порушуються конституційні права людей. Адже статті 1 і 6 Земельного кодексу України гарантують рівні права на землю, господарювання на ній (у тому числі безплатне виділення під житлове будівництво). Не виконується також постанова Верховної Ради України «Про прискорення земельної реформи і приватизації землі», яку ніхто не скасовував.

Проблема, яку порушують міста, уже, так би мовити, з бородою. Нещодавно правління Асоціації міст України підтримало пропозицію каховців щодо виділення землі під будівництво житла й розширення інфраструктури міст і прийняло рішення розглянути це звертання на сесіях міських Рад — членів асоціації. А це майже 80 міст України, де мешкає більше половини населення нашої держави. З проханням сприяти її розв'язанню до найвищих службових осіб держави зверталася також Рада архітекторів міст України, Українська асоціація архітектури, десятий з'їзд архітекторів, безпосередньо головний архітектор Каховки В. Горбенко, який чи не найкраще обізнаний з цим питанням.

Днями президент Спілки архітекторів України І. Шпара звернувся з листами до найвищих службових осіб держави з проханням прийняти і вислухати головного архітектора Каховки, оскільки він досконало знає суть проблеми, характерної для більшості міст нашої країни. Може, у верхах нарешті дослухаються до голосу спеціаліста, який клопоче не за себе, а за мільйони жителів міст України, і врешті-решт розставлять усі крапки над «і».

Василь ТУГЛУК.

Думки з приводу...

Євген КРАСНЯКОВ,
народний депутат України, член фракції «Комуністи України — за соціальну справедливість та народовладдя»

Чого варта така «незалежність»?

Зараз вся увага Верховної Ради і громадськості — бюджетові на 1996 рік. Представив його на розгляд сесії уряд України. Та чи сповна він, Кабінет міністрів, є автором цього найважливішого соціально-економічного документа? Скажете — дивне запитання. Ні, зовсім не дивне, особливо з огляду на деякі деталі, котрі залишаються невідомими не тільки широкій громадськості, а й багатьом народним депутатам. Ось характерний приклад.

Незадовго до обговорення Верховною Радою проекту бюджету-96 на спільному засіданні комісій з питань науки та народної освіти, охорони здоров'я, материнства і дитинства, культури і духовності, законодавчого забезпечення свободи слова та засобів масової інформації один з народних депутатів поставив запитання відповідальному представникові Міністерства фінансів Бачинському: «Скажіть, будь ласка, чи всі контрольні цифри бюджету, який уряд пропонує на розгляд Верховної Ради, погоджені з Міжнародним валютним фондом?» На що той з усією відвертістю відповів: «Так, усі ті цифри, що наведені у проекті бюджету, погоджені з Міжнародним валютним фондом».

Ми вже мали інформацію, що до складу дорадчого органу при МВФ входять такі можновладні члени уряду, як Германчук, Пинзеник, Шпек. То хто ж з них, було ще одне запитання, возив проект бюджету України на візування до повноважних представників цієї міжнародної фінансової організації? На це Бачинський так само чесно відповів, що Петро Кузьмич Германчук особисто погодив усі цифри з Міжнародним валютним фондом...

Отже, бути чи не бути бюджетові України на 1996 рік, а якщо й бути, то якому саме, фактично вирішував той же самий всемогутній і всевладний Міжнародний валютний фонд. А наш міністр фінансів був у нього, власне, в ролі кур'єра.

Після цього не залишається ніяких ілюзій відносно того, чи ми є насправді державною, хто й куди нас веде і чого, зрештою, варта наша «незалежність». А ми на сесії обговорюємо проект бюджету, сперечаємося, вносимо доповнення і думаємо, що в змозі щось вирішувати. Коли насправді вирішено. За нас і без нас, таких «незалежних»...

Вадим ГЕТЬМАН,
керівник депутатської групи «Незалежні»

Борги — мов кайдани...

Питання розробки і прийняття бюджету непросте для будь-якої держави. Он у США між президентом і сенатом понад два місяці точилася запекла боротьба саме навколо державного бюджету. Але дуже важливо вміти цивілізовано і на високому рівні відповідальності вирішувати проблеми. В тій же Америці, якщо не прийнято бюджет, державні службовці йдуть у безстрокову безоплатну відпустку, бо, мовляв, немає того узаконеного рядка, за яким вони мали б отримувати зарплату.

А що у нас? У запропонованому для розгляду проекті бюджету-96 більше запитань, ніж відповідей на них. Звідки напрошуються певні висновки. До речі, Маргарет Тетчер якось сказала, що країна, яка не здатна збалансувати свої прибутки з видатками, не може вважатися нормальною. Ми сьогодні є прикладом саме такої «ненормальної» країни. Бо свідомо плануємо дефіцит бюджету в розмірі 6 відсотків за згодою тих фінансових інституцій, котрі нам допомагають, зокрема Міжнародного валютного фонду, Світового банку. Однак, як бачимо, реально вийти на оті шість відсотків не вдається, хоч криком кричи...

Причина? На мою думку, в основу покладено непродуману політику пріоритетів. Фахівці нашої депутатської групи нарахували їх у поданому урядом проекті аж 68! Хіба це реальний підхід? Адже держава стоїть на колінах. Бо від рівня ВВП (валового внутрішнього продукту) 1990 року на рік 1995 залишилося тільки 46 відсотків. Тобто ми розтринькали і проїли більше половини того, що було створено раніше.

Ще одне: урядом продекларовано, що бюджет-96 має соціальну спрямованість. Однак це — лише декларація. Адже на соціальні потреби виділяється (в абсолютних величинах) значно менше, ніж у куцому бюджеті минулого року. Хоч відсоток назвали й більшим. Однак це не той відсоток. Кого ж ми хочемо обдурити?

Те ж саме можна сказати й про таку життєво важливу галузь, як АПК. Тут однією рукою наче даємо, а другою відбираємо набагато більше, підриваючи основу нашого існування...

Ще хотів би торкнутися такої проблеми, як внутрішній державний борг. Справжньої його величини сьогодні майже ніхто не знає. І ця величина свідомо не виноситься на розгляд і затвердження Верховної Ради. За моїми підрахунками, сума внутрішнього державного боргу на сьогодні становить близько 700 трильйонів карбованців, тобто третина бюджету буде схована за його межами. Але ця сума не може існувати сама по собі, вона потребує такого ж обслуговування, як і будь-який інший борг. Однак у бюджеті відповідних коштів на це не передбачено. Відтак борг тяжкими кайданами висітиме на державі. Щоб вийти із цього глухого кута, я запропонував прийняти закон про державний внутрішній борг, визначити його максимально припустиму величину і після цього вирішувати, як бути...

Верховна Рада України: п'ята сесія. Хроніка законотворення

Пленарний тиждень — 13—16 лютого — розпочався спільним засіданням постійних комісій.

Голова Верховної Ради України Олександр Мороз у своєму вступному слові щодо порядку роботи та орієнтовного переліку питань для розгляду на пленарних засіданнях, привернув увагу народних депутатів до тих нагальних проблем, розв'язання яких не терпить зволікання. Зважаючи, що народні депутати у вівторок в основному працюватимуть у комісіях, необхідно всю увагу приділити передусім розгляду питань про введення в дію в повному обсязі Закону України «Про оплату праці», про вартісну величину межі малозабезпеченості. Це «наріжні камені» системи соціального і сімейного добробуту громадян, — наголосив Голова Верховної Ради.

Крім того, комісії мають працювати і над двома законопроектами, які є важливими сходинками на підступах до розгляду Державного бюджету на 1996 рік. Це два проекти постанов Верховної Ради України - про розмір і структуру внутрішнього боргу держави на 1 січня 1996 року та про затвердження звіту про виконання Державного бюджету України на 1994 рік.

Ці питання розглядатимуться 14 лютого, в середу, у пленарному режимі після 15 години дня. А на ранковому засіданні передбачається всебічно обговорити і прийняти необхідні документи про законодавче забезпечення стабілізації сільськогосподарського виробництва та формування продовольчих ресурсів на 1996 рік. У режимі Дня Уряду планується заслухати та обговорити інформацію Уряду про готовність до проведення комплексу весняно-польових робіт у 1996 році.

Саме робота комісій над цими питаннями мала посприяти і плідній роботі нового пленарного дня.

Він і розпочався за присутності Уряду України майже в повному складі, у тому числі і Прем'єр-міністра Євгена Марчука.

На початку засідання Голова Верховної Ради України Олександр Мороз оголосив ряд депутатських запитів до керівників Уряду і деяких відомств, а народні депутати проголосували за те, щоб їх направити адресатам.

Верховна Рада з метою забезпечення введення в дію об'єктів та потужностей пускової готовності прийняла Постанову про порядок фінансування централізованих капітальних вкладень у І кварталі 1996 року, якою дозволила Кабінетові Міністрів до затвердження Державного бюджету України на 1996 рік здійснювати таке фінансування у межах 20-ти відсотків передбачених видатків на зазначену мету в проекті Державного бюджету.

З доповіддю про законодавче забезпечення стабілізації сільськогосподарського виробництва та формування продовольчих ресурсів на 1996 рік виступив міністр сільського господарства і продовольства України Павло Гайдуцький, а співдоповідь виголосив голова Комісії з питань агропромислового комплексу, земельних ресурсів та соціального розвитку села Анатолій Даниленко. По суті було виголошено два різних варіанти виведення сільського господарства із кризового стану з певними поступками вперед. У ході запитань і відповідей, а також виступів народних депутатів висловлено чимало важливих конкретних думок і пропозицій, які явно збагачують запропоновані законопроекти. Прийнято рішення, щоб причетні постійні комісії Верховної Ради України разом із Кабінетом Міністрів доопрацювали й виробили постанову відповідно до підсумків обговорення і наступного вівторка внесли її на розгляд сесії.

У режимі Дня Уряду розглянуто також питання про забезпечення проведення комплексу весняно-польових робіт у 1996 році. З інформаціями виступили міністр сільського господарства і продовольства Павло Гайдуцький, голова Державного комітету нафтової, газової та нафтопереробної промисловості Євген Довжок, голова правління Украгротехсервісу Володимир Бортник.

Заслухана інформація, запитання і відповіді засвідчили, що ситуація з підготовкою до весняно-польових робіт украй тривожна. В короткому підсумковому слові Голова Верховної Ради застеріг урядовців, що їм належить уважно проаналізувати всі висловлені думки та пропозиції народних депутатів і сповна викласти у проекті постанови, яка також буде розглядатися наступного вівторка. Як і передбачалося напередодні, серед перших на вечірньому засіданні постали соціальні питання «Про проект постанови Верховної Ради України щодо порядку введення в дію статей 10, 33 та 34 Закону України «Про оплату праці» та встановлення мінімального розміру пенсії за віком, а також про проект постанови Верховної Ради щодо величини вартості межі малозабезпеченості. Відповідно до прийнятих постанов, з 1 березня 1996 року встановлено мінімальну заробітну плату в розмірі 1 мільйон 500 тисяч карбованців і такий же розмір мінімальної пенсії за віком. Питання про межу малозабезпеченості перенесено.

Увесь пленарний день 15 лютого був відведений на обговорення невідкладного питання — проекту закону про Державний бюджет 1996 року. Близько трьох годин був на трибуні голова Комісії з питань бюджету Микола Азаров, доповідаючи сесії про проект бюджету і відповідаючи на запитання народних депутатів.

До списку бажаючих виступити записалися 56 народних депутатів. Це не стільки ознака інтересу до проекту бюджету, скільки вияв високої відповідальності Верховної Ради України за нинішнє й майбутнє держави, її народу. Виступаючи від постійних комісій, від депутатських фракцій і груп, народні депутати уважно аналізували і прибуткову, і видаткову частини законопроекту.

Практично кожна стаття витрат була піддана критичному аналізові. Це стосується і питань соціального захисту, культури, науки і народної освіти, охорони здоров'я, сільськогосподарського виробництва, оборони і державної безпеки, закордонних справ тощо, захисту інтересів галузей, регіонів.

Протягом пленарного дня виступили 26 народних депутатів.

* * *

16 лютого Верховна Рада продовжила обговорення проекту Закону про Державний бюджет України на 1996 рік. Загалом у дебатах взяли участь 34 народних депутата, після чого виступив Голова Верховної Ради України Олександр Мороз.

— Я відчуваю велике задоволення змістом нашої дискусії, — сказав він. — Уперше в новітній історії України процес розгляду проекту Державного бюджету проходив відповідно до норм, які врегульовані законом... Комісія з питань бюджету, народні депутати, Секретаріат Верховної Ради під час підготовки до першого читання проекту Державного бюджету виконали дуже велику, колосальну роботу і тому майже всі, хто виступав, підкреслювали його вищу якість, кращу збалансованість, реалістичність...

Відбулося постатейне голосування законопроекту про Державний бюджет України на 1996 рік. Прийнято Постанову Верховної Ради України «Про схвалення висновків і пропозицій Комісії Верховної Ради України з питань бюджету до проекту закону України «Про Державний бюджет України на 1996 рік». В ній, зокрема, зазначено: «Кабінетові Міністрів України протягом двох тижнів доопрацювати проект закону «Про Державний бюджет України на 1996 рік» відповідно до схваленої доповіді Комісії з питань бюджету і поправок, підтриманих Верховною Радою, та подати доопрацьований проект у Верховну Раду на друге читання».

Прийнято постанови про заходи щодо поліпшення бюджетного процесу в Україні та про фінансування заходів для забезпечення підготовки та участі спортсменів України в XXVI Олімпійських і III Параолімпійських іграх 1996 року до затвердження Державного бюджету на 1996 рік.

У роботі сесії взяв участь Уряд на чолі з Прем'єр- Міністром Євгеном Марчуком.

Верховна Рада на наступному тижні продовжить роботу в пленарному режимі.

Прес-служба Верховної Ради України.

У комісіях Верховної Ради України

Комісія з питань паливно-енергетичного комплексу, транспорту і зв'язку проаналізувала зауваження групи науковців до проекту Національної енергетичної програми України до 2010 року, який у минулому році схвалено Верховною Радою у першому читанні.

Попередньо ці зауваження були детально вивчені незалежними експертами. Їх висновок зводиться до того, що відповідна група науковців допустила серйозні методологічні та математичні помилки. Зважаючи на їх безпідставність і некоректність, вони не можуть бути враховані у проекті програми. Такої думки дійшов і Кабінет Міністрів. У порядку контролю розглянуто питання про виконання Постанови Верховної Ради України від 02.11.95 року «Про усунення порушень чинного законодавства України з питань приватизації в нафтовій, газовій, нафтопереробній промисловості та нафтопродуктозабезпеченні». Зазначалося, що з боку державних органів допускаються вказані порушення до цього часу. Члени комісії ухвалили відповідний проект постанови, який буде винесено на розгляд сесії.

Комісія підтримала законопроект щодо податку на добавлену вартість, яким передбачено запровадження на залізничному транспорті централізованих розрахунків з бюджетом цього податку по основній діяльності через управління залізниць з урахуванням специфіки надходження доходів у залізничній галузі.

Прес-служба Верховної Ради України.

Не заплатили — не одержали...

Причиною чергового переполоху в Житомирі стала заява голови правління АТ «Верстатуніверсалмаш» Олексія Кучмаря: якщо місто негайно не розрахується з підприємством, у мікрорайоні, де проживає більше 20 тисяч чоловік, буде припинено подачу тепла з котельні заводу. Річ у тім, що підприємство опинилося на межі зупинки через заборгованість споживачів тепла у вісімдесят з гаком мільярдів, яка продовжує стрімко зростати. «Житомиртеплокомуненерго», зобов'язане компенсувати верстатобудівникам затрати на опалення мікрорайону, не впоралося із завданням, адже йому самому заборгували більше трильйона карбованців. Але ж «Верстатуніверсалмаш» з нового року купує газ у комерційних структур: не заплатиш — не одержиш...

Частину боргу перекрила облдержадміністрація. А скупі щоденні надходження до бюджету міста транзитом ішли на розрахунки за газ.

Свято проводів зими, як заявив мер міста Анатолій Фесенко, таки відбудеться. Схоже, що найпалкіше жадають настання весни ті, хто причетний до забезпечення життєдіяльності міста. Адже всього за місяць тільки на розчищення проїжджої частини вулиць та згортання снігу з тротуарів (про вивезення й мови не було) витрачено 30 мільярдів карбованців.

Олексій КАВУН.

Житомир.

Фото Юрія ВЕНГЕРЕША.

ТРЕТЄ ЛИХО ПОПЕРЕДУ?

Проблеми регіонів

У ХМЕЛЬНИЦЬКОМУ відбулося засідання обласної комісії з питань техногенно-екологічної безпеки і надзвичайних ситуацій. Як повідомив начальник штабу цивільної оборони області полковник Петро Калинюк, з 1 по 3 січня ц.р. інтенсивні снігопади геть засипали всі населені пункти області. А в Придністров'ї в окремих місцях сніговий покрив досяг півтора метра. Внаслідок стихійного лиха порушилася робота залізниці, автотранспорту, зв'язку, зупинялися підприємства життєзабезпечення. Під укіс потрапляли міжнародні автопоїзди, на дорогах виникали численні аварії, затори. Травмовано 12 чоловік.

За три дні заметіль завдала збитків області (не враховуючи збитків автолюбителів та транспортних організацій) більш як на трильйон сто мільярдів карбованців. Не менший удар припав на придністровські райони Вінницької, Тернопільської, Івано-Франківської та Чернівецької областей. Тут теж, крім зазначених бід, в окремих населених пунктах під вагою снігу провалювалися дахи будинків, господарських споруд.

На ліквідацію стихійного лиха на Поділлі було залучено підрозділи Прикарпатського військового округу, шляхові та комунальні господарства, селянські спілки, підприємства. Та не встигли ще впоратися з ліквідацією «новорічного подарунка» природи, як 10 січня на край насунулася чергова біда — зледеніння. Тільки на Хмельниччині впало 2752 опори ліній електромереж, 600 — радіота телефонного зв'язку. 295 населених пунктів залишилися без світла, 139 — без зв'язку. Зупинялися котельні, підстанції, АТС та інші життєво важливі служби. За попередніми підрахунками черговий удар природи обійшовся Хмельниччині ще в триста мільярдів карбованців. Дещо менших збитків зазнала Тернопільщина. Два «зимові нальоти» стали області більш як у трильйон карбованців.

На кінець місяця ремонтні бригади відновили у краї енергопостачання та зв'язок, у задовільний стан привели основні дороги. Але районні, міські та обласні комісії з надзвичайних ситуацій на Хмельниччині, Тернопільщині та Чернівеччині координують зусилля і спільно готуються до чергового удару — весняного паводку. Мешканці Придністров'я пам'ятають, як після сніжних зим весняні ріки зносили мости, хати, забирали людські життя. За різкого потепління нинішньої весни може статися не менша трагедія. Піде снігова лавина з Карпат, подільських косогорів, не встигне розтанути 50-сантиметрова крига у ріках, що вийдуть з берегів на кілька метрів.

Як же убезпечити прирічкові села, захистити від льодової армади Дністровську ГЕС, подбати про санітарно-гігієнічне водопостачання міст? Над цим спільно працюють сусіди: готують саперні частини, авіацію, рятувальні підрозділи, створюють пости спостереження та контролю. Але не зайве сьогодні знати й столиці, що за раптового потепління місцева влада власними силами може і не впоратися.

Над Поділлям ще лютують морози, а хмельниччани з острахом чекають весни. Чи не покарає їх природа втретє?

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Зв'язок

Новини не першої свіжості пропонує одеська пошта

ОСТАННІМ часом мешканці мікрорайону, що його обслуговує 11-те відділення зв'язку Одеси, мусять констатувати: місцеві газети потрапляють до поштових скриньок тільки десь о 15—16 годині, хоча друкують їх, як і раніше, вночі й доставляють до поштових відділень з газетної експедиції вранці. Чому так неоперативно розносять газети? Якби це траплялося десь на окраїні міста, де житлові будинки «розкидані» на великі відстані, і листоношам треба було б користуватись міським транспортом, то це можна було б зрозуміти. Але ж 11-те відділення обслуговує самий центр міста!

Коли місцеві газети можна отримати лише під вечір, та все ж у день виходу, то виданням центральним щастить значно менше. Взяти хоча б «Голос України». З Києва, де його друкують, через транспортні неузгодження свіжа газета дістається наступного дня. Та не сподівайтеся, що «Голос України» за вівторок вам принесуть у середу. Одержите ви його тільки в четвер, на третій день після виходу. Ще гірше з примірниками газет, що виходять по п'ятницях та суботах. Не так давно обидва номери одразу доставляли передплатникам по понеділках. Та з нового року все раптом змінилося: по «важких днях» газет уже ніхто не носить. Ваш кореспондент, який мешкає на відстані двохсот метрів від 11-го відділення зв'язку, своїх газет за п'ятницю та суботу — у понеділок, звичайно ж, не дочекався. Телефоную начальникові газетної експедиції Галині Никишиній:

— Галино Іванівно, коли ви одержали з Києва «Голос України» за п'ятницю та суботу й коли їх доставили у відділення?

— З Києва газета надійшла нам, відповідно, у суботу та неділю. Отож вранці в понеділок вона була у відділенні. Чому ви її того самого дня не отримали, не розумію.

Чекаю вівторка. Після обіду знаходжу у поштовій скриньці примірник за п'ятницю. А де ж за суботу? Набираюся терпіння й чекаю до середи. Ні, й цього дня місцеві газети принесли, а «Голосу України» — зась. Телефоную у відділення. Його начальник, назвавшись Світланою Володимирівною, популярно пояснює:

— Вашого листоноші зараз немає. Дзвоніть пізніше.

Телефоную пізніше. І у відповідь чую:

— Газета ще не надійшла з експедиції.

— Але ж, — роблю спробу заперечити, — начальник експедиції з документами в руках стверджує, що газету вам завезли.

— Так, у накладній зазначено, що завезли, — погоджується Світлана Володимирівна, — а насправді — ні. Ми просто не перевірили. Завтра принесемо вам вашу газету.

Останні слова були сказані таким тоном, що я не втримався від «провокаційного» запитання:

— Пробачте, але чому суботню газету — аж у четвер, тобто аж на шостий день після виходу? Чи ж передплачуватимуть у такому разі нашу газету? Чому її не розносять хоча б у понеділок?

Чого тільки у відповідь від Світлани Володимирівни я не почув: і що вона особисто у відділенні днює й ночує, і що за кожним листоношею стежити не буде, і що можу на неї скаржитися кому завгодно, а коли мені, тобто власкорові, щось не подобається, то прийди, мовляв, сам у відділення та спробуй навести порядок...

Ось що вона, монополія, означає: тебе можуть не тільки залишити без свіжих газет, але й без будь-яких пояснень дурити й ображати. Невже доведеться змиритися?

Власне, це запитання адресоване генеральному директорові обласного підприємства зв'язку Альфреду Капацину — він, думаю, честю своєї служби таки дорожить.

Георгій ВОРОТНЮК.

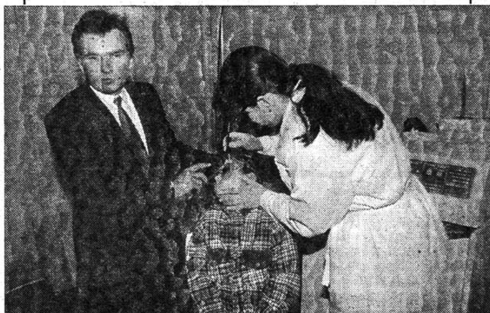
Одеса.

Фотофакт

Ольга Богомолець співає, лікує й керує

На базі Київського обласного шкірно-венеричного диспансеру відкрито перше в Україні відділення гістопатології шкіри. Його завідувачкою стала кандидат медичних наук Ольга Богомолець, продовжувачка славетної медичної династії Богомольців, яка навчалася і практикувалася в США.

Відділення гістопатології шкіри має унікальне обладнання для лікування вроджених судинних плям, псоріазу волосистої частини голови, себореї, алергодерматозів. Лікування у новому відділенні буде платним (щоб окупити витрати), проте високоефективним.

На фото: лікування вроджених судинних плям за допомогою унікального медичного апарата (лазеротерапія).

Фото Володимира СТРУМКОВСЬКОГО (Укрінформ).

Здоров'я

ПЕРШИЙ І ОСТАННІЙ?

УЖЕ П'ЯТИЙ місяць у селі Грем'яче Ківерцівського району діє санаторій матері й дитини з поетичною назвою «Пролісок», побудований коштом Мінчорнобиля. Відтоді тут поправили своє здоров'я та гарно відпочили близько 600 дітей, які проживають у забруднених радіацією районах Волині. Як сказав директор санаторію Петро Котелянець, гостюють у його просторих котеджах сім'ями, приїжджають класами, а то й усією школою. Транспорт для перевезення відпочиваючих надає адміністрація «Проліска». Один день оздоровлення пацієнта обходиться в 150—200 тисяч карбованців за лікування і 500 тисяч — за харчування.

— Санаторій розрахований на 200 місць, — розповідає головний лікар Андрій Ходан. — Є потреба у розширенні. Заплановано збудувати новий лікувальний корпус. Хочеться, щоб був басейн, спортивний зал... Але затримка з коштами. Такий санаторій — поки що єдиний в Україні.

«Пролісок» — санаторій гастроентерологічного профілю, але лікують тут і щитовидну залозу, й інші хвороби. Є потреба в новому діагностичному обладнанні. Та навіть наявна лікувальна апаратура не завжди працює як слід. А причина в тому, що немає постійної напруги в електромережі. Замість потрібних 220 вольт, коли — 170, коли — 180. На такі неподобства працівники підприємств електричних мереж не звертають уваги. Але, незважаючи на труднощі, в санаторії все роблять для того, щоб належних три тижні хлопчики і дівчатка провели цікаво, весело, а головне — поправили своє здоров'я. В першому кварталі цього року тут відпочиватимуть 240 дітей.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Волинська область.

Базарний день (18.02)	ЦІНИ НА ОСНОВНІ ПРОДУКТИ ХАРЧУВАННЯ НА РИНКАХ УКРАЇНИ						
	Яловичина	Свинина	Сало	Яйця	Олія	Сметана	Сир жирн.	Картопля
Сімферополь	350—420	400—450	250—300	240—260	180—200	300—350	200—220	100—120
Полтава	350	500	280	200	150	300	300	70
Одеса	400—550	500—800	200—280	200—220	180—200	350—400	200—300	90—100
Київ, Лук'янівський ринок	400—500	500—600	250	240	200	350	250—300	90—100

На початку тижня

Хто не хоче закриття ЧАЕС?

Діалог України із Заходом про закриття ЧАЕС поки що нагадує «розмову глухого з німим», на думку міністра закордонних справ України Геннадія Удовенка. І цьому є пояснення.

Як відомо, рішення про закриття ЧАЕС Україна прийняла під тиском світового товариства. Особливо великі зусилля доклали до цього європейські країни, які вважали, що робота ЧАЕС безпосередньо загрожує екологічній безпеці в Європі. Проте Президент Кучма одразу ж заявив, що Україна не може самостійно нести вантаж економічних втрат, які супроводжуватимуть закриття. Після цього почув дуже щедрі обіцянки. До двохтисячного року залишилося небагато часу, але якщо міжнародне товариство не почне виконувати свої обіцянки, дуже можливо, що й Україна у свою чергу «зірве графік». Це не шантаж, а реальність. Геннадій Удовенко вважає, що 1995 рік «уже втрачено, але не нами, а Заходом».

Проблему закриття ЧАЕС обговорюватимуть і під час візиту Леоніда Кучми в США. Проте навряд чи нові переговори закінчаться реальним результатом. Країни, які виступили за закриття ЧАЕС, і сьогодні не відмовляються допомагати Україні. Але щоразу затримують конкретну допомогу, знаходячи для цього «необхідні» причини. Причини завжди можна знайти, але хто від цього виграє? Верховна Рада свого часу категорично заявила, що не буде фінансувати роботи, пов'язані з закриттям ЧАЕС, з українського бюджету. А позабюджетні фонди України зовсім мізерні. Можливо, Леонід Кучма зможе переконати в цьому Білла Клінтона?

Наталя ФІЛІПЧУК.

Бий своїх, щоб чужі боялись?..

ПРЕЗИДЕНТОВІ Киргизстану Аскару Акаєву можна позаздрити: він отримав чергову перемогу, до того ж знову — без усіляких ексцесів. Переважна більшість громадян під час нещодавнього референдуму висловилися за розширення повноважень Президента.

Законопроект про внесення доповнень і змін до Конституції країни, ініціатор якого — сам Акаєв, передбачає наділення Президента додатковими повноваженнями у здійсненні зовнішньої і внутрішньої політики, формуванні уряду. Отримавши впевнену перемогу на президентських виборах у грудні 1995 року, Акаєв одразу ж вирішив винести питання про розширення президентських повноважень на всенародне обговорення. Даючи всім зрозуміти, що його не задовольняє роль англійської королеви.

Але такий мирний перебіг подій навіть на терені колишнього СРСР — скоріше виняток, ніж правило. Приміром, у Грузії розпочалася операція, схожа на польські «чисті руки». Президент Едуард Шеварднадзе повідомив в інтерв'ю національному радіо, що дав розпорядження Генеральній прокуратурі Грузії, Контрольній палаті й Міністерству внутрішніх справ зробити документальну ревізію фінансової діяльності Кабінету міністрів республіки за останні чотири роки. У такий спосіб у Тбілісі прагнуть дізнатися прізвища й посади тих керівників, котрі протягом останніх років були вплутані до великих фінансових операцій і зв'язків з мафіозними групами та тіньовою економікою.

Проте, коли з'ясування стосунків президента з урядом у Грузії тільки розпочинається, то в іншій причорноморській державі — Болгарії — процес ось-ось досягне апогею.

Спочатку депутатам парламентської опозиції не вдалося відправити у відставку голову Народних зборів Благовеста Сендова. Цікаво, що така пропозиція прозвучала в парламенті в день народження шанованого академіка. А приводом для відставки стала нещодавня поїздка пана Сендова до Москви і його соціалістична точка зору (Благовест Сендов — лідер Болгарської соцпартії.— **Авт.**) щодо вступу Болгарії до НАТО. Проте парламентська соціалістична більшість з честю відстояла свого керівника й товариша. І попередила опозицію, що своїми діями «вона може протиставити Болгарію одночасно і НАТО, і Росії, що й справді буде виявом національної безвідповідальності».

Отже Б.Сендов отримав вотум довіри, подякувавши опозиції за «досить урочисте вшанування» в день народження.

Наступною невдачею опозиції стала спроба відправити у відставку уряд, очолюваний Жаном Віденовим, також соціалістом. Народні збори більшістю голосів відкинули таку пропозицію.

Тепер події вийшли на третє коло: проти уряду виступив сам Президент Болгарії Желю Желев. «Правління соціалістичної партії стає небезпечним для Болгарії, потрібен новий демократичний уряд», — заявив він на прес-конференції. Президент вважає, що демократичні реформи в країні — під загрозою, й атакує уряд на всіх напрямках. Якщо не буде нового уряду, застерігає пан Желев, то «Європа і світ поставлять на нас хрест і забудуть»...

З упевненістю можна заперечити шановному президентові, що допоки буде стільки «розборів» у найвищих ешелонах влади, то Європі й світу нізащо не вдасться забути про Болгарію. А попереду ж іще — президентські вибори.

Людмила ФІСЮН.

Хроніка. Факти. Події

● *Санкт-Петербург*

МПА відстала від життя

В кінці минулого тижня у колисці революції відбулося засідання Міжпарламентської асамблеї, в якому взяли участь делегації Азербайджану, Білорусі, Вірменії, Грузії, Казахстану, Киргизії, Молдови, Росії та Таджикистану. Україна була присутня як спостерігач. Напередодні засідання було обрано нового голову Ради МПА, голову Ради Федерації РФ Єгора Строєва. Виступаючи перед делегаціями, він, зокрема, зазначив, що МПА «дещо відстала від потреб життя з виробленням рекомендуючих законів для створення сприятливих умов у господарській діяльності».

● *Афіни*

Є друзі і в Греції

У столиці Греції відбулася ще одна міжпарламентська зустріч — шосте засідання ПАЧЕС, у якій взяла участь делегація України на чолі із заступником Голови ВР, заступником голови ПАЧЕС Олександром Ткаченком.

Делегація України також мала двосторонні зустрічі з парламентаріями Греції. Олександр Ткаченко детально ознайомив заступника голови грецького парламенту з експортними можливостями України, розповів про соціально-економічну та політичну ситуацію в нашій країні. На цій зустрічі офіційно оголошено про створення в парламенті Греції парламентської групи друзів України

● *Брюссель*

До розширення НАТО будь готовий!

Перших кандидатів із числа країн Центральної та Східної Європи буде прийнято в НАТО вже 1998 року, а цього року слід оголосити стратегію НАТО з підготовки нових членів. Такі міркування викладено в доповіді голови Північноатлантичної асамблеї Карстена Фойга, з якою він виступив на спільному засіданні трьох комітетів міжпарламентської організації НАТО.

● *Лондон*

Місто, ніби порохова бочка

Вибух бомби стався в неділю ввечері у двоярусному маршрутному автобусі в центрі британської столиці. За попередніми повідомленнями, троє людей загинуло і багато поранено. У зв'язку з цим уряд Ірландії рішуче засудив черговий теракт, організований Ірландською республіканською армією, і закликав її відмовитися від тактики тероризму.

● *Варшава*

Поляки втомилися голосувати

Загальнонаціональний референдум з питань приватизації державної власності, який закінчився пізно ввечері в неділю, може бути недійсним. З такими міркуваннями виступили варшавські радіостанції, спираючись на скупі повідомлення про активність громадян. Для того, щоб волевиявлення мало законну силу, необхідна участь більш як половини виборців. Проте в жодному повідомленні з місць поки що не йдеться про явку до урн більш як 30—40 відсотків громадян, які мають право голосу.

За повідомленнями кореспондентів «ГУ» та зарубіжних агентств.

Для одних злочинець, для інших — герой?

ЗВІСТКИ про вбивцю Іцхака Рабина продовжують лихоманити Ізраїль. Як вже повідомлялося, адвокати Ігала Аміра наполягли на тому, щоб підсудний був направлений на психіатричне обстеження.

Не можна сказати, що вбивця з великим задоволенням довірився лікарям. Але щось схоже на те було. Адже, знайди психіатр в Аміра «щось таке», колишній студент за підтримки своїх адвокатів уже якось «відкрутився» б від суду. Але психіатр «підвів»: убивця визнаний абсолютно здоровим. Остання надія захисників відтягнути вирок розтанула. Залишилося тільки чекати.

А тим часом Тель-Авів здригнувся від нового блюзнірства. Бар-Іланський університет, заклад з релігійним ухилом, у якому вчився Ігал Амір, випустив нову рекламну брошуру про свої досягнення. Вуз не погидував включити до проспекту і 12 фотознімків свого колишнього студента, характеризуючи його як «старанного».

Коли розгорівся скандал і ображена вдова Лея Рабін висловила своє обурення, адміністрація університету поквапилася пояснити це «прикрим недоглядом» працівників друкарні. Але повірив їй мало хто. Уряд розпорядився провести розслідування. Цікаво, що воно проходитиме паралельно із судом над Ігалом Аміром. Нині про вирок убивцеві можна тільки здогадуватися, а от про університет сказали вже однозначно: кисень державного фінансування йому перекриють.

Надія БЕДРИЧУК.

На знімку: пам'ять про чоловіка додає нині Леї Рабін сили.

Незрозуміло, що це таке — літак на колесах чи літаючий автомобіль?.. Швейцарію відвідує величезна кількість гостей із різних країн. Даний транспортний засіб, що з'явився на вулиці Люцерна, належить австрійцеві Роберту Хедлю. Зрештою він виявився все ж просто машиною нетрадиційного типу.

Фото Кейстон—ІТАР-ТАРС.

Місяць увійшов у Рік Пацюка

Багато країн світу 19 лютого розпочали зустріч Року Пацюка за місячним календарем

У ці дні, як радить сінгапурський знавець китайських традицій Чень Цзінвень, будинок усередині має «виблискувати», — повідомляє ІТАР-ТАРС. Викиньте старий мотлох, насамперед взуття, рушники, віники. У «місячний» Новий рік не слід заходити на стоптаних підборах, бо не пощастить. Витирати обличчя в новому році треба новим рушником — додасться здоров'я. І треба ретельно вимітати сміття — менше буде в сім'ї сварок. Напередодні свята змініть простирадла, наволочки, фіранки, скатертини. Все це — на добро.

Запрошувати гостей або йти в гості треба першого чи другого дня нового року. Але не третього. Це може призвести до сварок, суперечок. Дівчина піде — вік одній бути.

Вітання під час зустрічей з рідними й друзями звичайне — «Щасливого Нового року!»

Що дарувати? Обов'язково мандарини. Їхній золотавий колір та форма символізують добробут. Кількість має бути парна. Найчастіше дарують два. Зустрічаючись протягують по одному в кожній руці. Дітям і неодруженим підносять червоні конверти з парною сумою грошей. Якщо квіти, то бажано нарциси.

На святковий стіл викладайте все, на що багаті. Але обов'язково — рибу. Китайською вона звучить так само, як «багатство» або «достаток». Ну а коли вже дістанете до риби як прикрасу квіти лотоса, то страва означатиме побажання тим, хто сидить за столом, «жити в достатку з року в рік». І обов'язково поставте на стіл солодкий пиріг, за китайським звичаєм обсипавши його свіжим тертим кокосовим горіхом. Він означає: «Нехай підвищують вас щороку». У званні, посаді, зарплаті.

Продовження діалогу

Перевірили, з'ясували, повідомляємо

ПІД ЧАС «прямої лінії» читачів «Голосу України» з Головою Верховної Ради Олександром Морозом виникали питання, що належали до компетенції Міністерства соціального захисту населення, куди їх і було переадресовано після закінчення розмови. У міністерстві уважно розглянули ці проблеми, а про наслідки роботи над читацькими запитами повідомили не лише конкретних авторів і Голову ВР, а й редакцію «Голосу України».

Оскільки відповіді на передані питання цікавлять багатьох наших читачів, публікуємо вичерпну консультацію з цього приводу міністра соціального захисту населення Аркадія ЄРШОВА.

Інвалід війни ГОРДІЮК звернувся з питанням про забезпечення інвалідів милицями.

Згідно з «Державною програмою розвитку протезної промисловості та забезпечення інвалідів засобами пересування і малої механізації на 1993—1998 роки» в нашій державі налагоджено виготовлення вищезазначених виробів: металеві милиці і палиці виготовляють підприємства «Протекон» (Київ) та «Лтава» (Полтава), дерев'яні — завод «Юність» (Стаханов), які можуть цілком забезпечити потребу в них населення України.

Відповідно до чинного порядку інваліди, пенсіонери і діти до 16 років милицями і палицями забезпечуються безплатно. Інші громадяни можуть їх придбати за готівку в аптеках.

Однак у зв'язку з неповним і несвоєчасним фінансуванням з державного бюджету протезно- ортопедичні підприємства не мають можливості купувати в повному обсязі ці вироби для забезпечення інвалідів.

У 1995 році протезно-ортопедичні підприємства забезпечили інвалідів протезами, ортопедичним взуттям, колясками та іншими виробами на суму 1 трлн. 250 млрд. крб., із яких на суму 182 млрд. крб. ще не завершено розрахунки державного бюджету з підприємствами.

П.І.ДЕРКАЧ (Київська область), інвалід 1 групи внаслідок військової служби, звернувся з питанням про безплатне забезпечення ліками.

Відповідно до чинного порядку ліки за рецептами лікарів безплатно одержують інваліди війни, учасники бойових дій, учасники війни, сім'ї загиблих, особи, які мають особливі заслуги перед Батьківщиною (Герої Радянського Союзу, Герої Соціалістичної Праці, особи, нагороджені орденом Слави трьох ступенів або чотирма і більше медалями «За відвагу», орденом Трудової Слави трьох ступенів), особи, на яких поширюється чинність закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», громадяни, потерпілі внаслідок Чорнобильської катастрофи (включаючи дітей), пенсіонери, які одержують пенсію в мінімальному розмірі, особи, визначені Міністерством охорони здоров'я за окремими видами захворювань.

Інваліди 1 і 2 груп внаслідок загального захворювання одержують ліки з 50-процентною знижкою їх вартості.

П.І. Деркач як інвалід унаслідок військової служби має пільги інваліда війни. В 1994 році органи соціального захисту забезпечили його безплатно автомобілем «Запорожець».

Читач із Хмельницької області порушив питання про прирівнення учасників бойових дій, які є інвалідами внаслідок загального захворювання, до інвалідів війни.

У період підготовки проекту Закону «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» Міністерство включило це положення до проекту, але під час розгляду на сесії Верховної Ради пропозиція не була підтримана. Водночас учасники бойових дій, відповідно до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», з урахуванням доповнень до нього мають майже всі ті пільги, які надаються інвалідам війни.

О.І. ЛАВРЕНОВ (Київська область, Бориспільський район), Н.П. ЛИТВИНЕНКО, ряд інших читачів звернулися з питаннями щодо пільг багатодітним сім'ям, а також надання звання «Мати-героїня».

Сьогодні багатодітні матері відповідно до чинних законодавчих актів мають ряд пільг.

Так, згідно із Законом України «Про пенсійне забезпечення» жінки, які народили п'ятеро або більше дітей і виховали їх до восьмирічного віку, мають право на пенсію за віком після досягнення 50 років і коли стаж роботи не менш як 15 років із зарахуванням до стажу часу догляду за дітьми.

Жінки, які працюють у сільськогосподарському виробництві та виховали п'ятеро і більше дітей до 14-річного віку, пенсією забезпечуються незалежно від віку і трудового стажу.

Матерям, яким було надано звання «Мати- героїня», соціальна пенсія призначається у розмірі 200% мінімального розміру пенсії за віком. До стажу роботи зараховується період догляду непрацюючої матері за малолітніми дітьми (до досягнення кожною дитиною 3- річного віку).

Згідно із Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми» матерям (батькам), зайнятим доглядом трьох і більше дітей віком до 16 років, з урахуванням середньомісячного сукупного доходу на кожного члена сім'ї, надаються грошові виплати. Постановою Кабінету міністрів від 10.01.96 р. №34 «Про підвищення розмірів державної допомоги окремим категоріям громадян» розмір щомісячних грошових виплат з 01.01.96 р. збільшено і становить:

810 тис. крб. працюючим і 960 непрацюючим, які доглядають трьох дітей віком до 16 років;

1620 тис. крб. працюючим і 1890 тис. крб. непрацюючим особам, які доглядають четверо і більше дітей віком до 16 років.

Працюючим, а також непрацюючим жінкам, у тому числі і багатодітним, призначається допомога з догляду за дитиною до досягнення нею трирічного віку. Розмір цієї допомоги з 01.01.96 р. збільшено і становить: для працюючих матерів 1500 тис. крб., а для непрацюючих — 470 тис. крб.

Крім цих видів допомоги, малозабезпеченим багатодітним сім'ям, у яких виховуються діти до 16 років (учні — до 18 років), призначається допомога на кожну дитину з урахуванням середньомісячного сукупного доходу на кожного члена сім'ї у розмірі, який з 01.01.96 р. збільшено до 600 тис. крб. на місяць.

Нині допомога на дітей до 16 років (учнів — до 18 років) та грошові виплати призначаються і виплачуються за місцем роботи матері, а якщо мати не працює — за місцем роботи батька. У разі, коли не працюють обоє батьків, цю допомогу призначають органи соціального захисту населення за місцем проживання.

З 1 травня 1995 року сім'ї сплачують за житло та комунальні послуги не більш як 15 відсотків середньомісячного сукупного доходу сім'ї, в межах санітарної норми володіння чи користування загальною площею житла (21 кв. м на кожного члена сім'ї плюс 10,5 кв.м на сім'ю) та нормативів користування комунальними послугами.

З 1 червня 1995 року надання субсидій поширено на придбання скрапленого газу та твердого палива, а з 1 листопада — на електроенергію та пічне побутове (рідке) паливо.

Постановою Кабінету міністрів України від 21.10.95 р. № 848 спрощено механізм надання і нарахування субсидій. Окремим сім'ям, які складаються лише з непрацездатних громадян, виходячи з конкретних обставин, субсидії можуть встановлюватись незалежно від розміру загальної площі житла за рішенням відповідних виконкомів Рад та державних адміністрацій за рахунок коштів, передбачених для надання субсидій.

Крім того, місцеві органи влади, трудові колективи, громадські об'єднання можуть за рахунок місцевих бюджетів та власних коштів запроваджувати додаткові пільги та види допомог сім'ям з дітьми (у грошовій та натуральній формі). Наприклад, безплатний проїзд у громадському транспорті, першочергове забезпечення житлом і садово-городніми ділянками, пільгове торговельне обслуговування тощо.

Що стосується нагородження багатодітних матерів, то раніше, відповідно до союзного законодавства, найвищий ступінь відзнаки — звання «Мати-героїня» — надавали матерям, які народили і виховали 10 і більше дітей; орденом «Материнська слава» нагороджували матерів, які народили і виховали: 9 дітей — орденом І ступеня, 8 дітей — орденом ІІ ступеня, 7 дітей — орденом ІІІ ступеня; «Медаллю материнства» нагороджували матерів, які народили і виховали: шестеро дітей — медаллю І ступеня; п'ятеро дітей — медаллю ІІ ступеня.

Надання матерям найвищого ступеня відзнаки — звання «Мати-героїня» — здійснювала Президія Верховної Ради СРСР, а орденом «Материнська слава» та медаллю «Медаль материнства» від імені Президії Верховної Ради СРСР нагороджувала Президія Верховної Ради союзної республіки. Клопотання про нагородження порушували виконавчі комітети міської, районної Рад народних депутатів.

Законодавством України нагородження багатодітних матерів не передбачено.

За звертанням жителя с. Мирного Бориспільського району **О. Лавренова** встановлено, що його дружина, Н. Лавренова, **перебуває на обліку в управлінні соціального захисту населення Бориспільської районної державної адміністрації і одержує пенсію за віком на пільгових умовах, як багатодітна мати, в розмірі 4 912 000 крб. Нині вона не працює.**

Сім'я Лавренових має 10 дітей (1970, 1972, 1974, 1977, 1979, 1982, 1983, 1985, 1987, 1989 років народження). Згідно із Законом України «Про державну допомогу сім'ям з дітьми», допомогу на дітей віком до 16 років (учнів — до 18 років), а також грошові виплати на дітей отримує батько, О.І. Лавренов, за місцем роботи.

Н.Р. Лавренова не представлялась до надання найвищого ступеня відзнаки — звання «Мати-героїня».

У місцевій школі діти харчуються безплатно, щороку бувають у таборах відпочинку. Місцеві фермери безплатно забезпечили багатодітну сім'ю борошном та цукром. Крім того, за сім'єю Лавренових закріплено шефів — Бориспільський молочний завод.

Мирненська сільська Рада побудувала за свої кошти цій сім'ї двоповерховий будинок, до якого безплатно підведено природний газ. Кожний рік О. Лавренов також безплатно одержує за місцем роботи санаторно- курортні путівки для оздоровлення дітей. На підсобне господарство радгосп виділяє сім'ї комбікорм та зерно за пільговими цінами. Сім'я О. Лавренова має присадибну земельну ділянку 1,3 га.

Л.П. СЕРГЄЄВА (Житомир, вул. Клосовського, 6, кв. 107) звернулася з питанням щодо оплати за квартиру і житлово-комунальні послуги.

Л.П. Сергєєва проживає сама в однокімнатній квартирі загальною площею 35,3 кв. м. Пенсіонерка, має статус учасника бойових дій і пільги з оплати житлово-комунальних послуг. Розмір пенсії з 1 січня 1996 року становить 5179000 крб., а повний розмір плати за житлово-комунальні послуги становить 1226800 крб. З урахуванням пільг (75% знижки) Л.П. Сергєєва платить за ці послуги 421000 крб.

Працівники органів соціального захисту населення відвідали Л.П. Сергєєву вдома і дали їй необхідні роз'яснення.

Листи на одну тему

ЩО ВІК ПЕНСІЙНИЙ НАМ ГОТУЄ?

Багато розмов точиться навколо питання про розмір пенсій, а також про те, чи варто людині пенсійного віку працювати. Як мені здається, чесною працею ми заслужили відпочинок, маємо право отримувати пенсію, яка забезпечила б нам безбідне життя.

Отож пропоную звільнити всіх пенсіонерів з роботи, а це дасть можливість працевлаштувати випускників шкіл, технікумів, вузів. Адже сьогодні багато молоді безробітні саме через брак вакансій. Їм треба допомогти стати на ноги.

Олександр АВТЕНЮК,
інженер-суднобудівник.

Миколаїв.

***

Часом пенсіонери не жебракують тільки тому, що працюють, скільки дозволяють сили. Нова система оплати праці й соціальних послуг загрожує встановленням обмежень на одночасну оплату пенсій і заробітної плати. Але чи не буде порушено права людини? Йдеться про право на працю і на пенсійне забезпечення. Такі пропозиції можна втілювати в життя, коли нація здорова й забезпечена. А наша держава не забезпечує пенсіонерів навіть для фізіологічного виживання. Спробували б ті, хто вносить пропозиції в порядку експерименту не надавати роботи пенсіонерам, самі прожити на наші пенсії!

І ще одне. Обмеження пенсій та зарплат призведе до того, що роботу покинуть мільйони низькооплачуваних прибиральниць, лаборантів, двірників, сторожів, бо молодь туди не піде.

С.КУДРІНА,
керівник центру соціального захисту Державної медичної академії.

Дніпропетровськ.

***

Сотні тисяч громадян України отримують незароблені пенсії. Це такі, що або зовсім не мають трудового стажу, або ж він обчислюється кількома роками. Цим самим вони оббирають інших людей, які чесно заробили пенсію (про соціальну пенсію я не кажу).

Ми не хочемо, щоб пенсії отримували ті, хто сьогодні трудовий стаж заробляє на базарі, обкрадаючи нас та державу. Гадаю, не треба встановлювати обмежень на одночасну сплату пенсій та зарплат доти, доки пенсіонери не одержуватимуть зароблені ними гроші сповна, згідно з законом.

Пропонуємо залишити вік виходу на пенсію таким самим, яким він є нині: жінкам — у 55 років, чоловікам — у 60, а на пільгову пенсію — у 50 і в 55 років. Соціальні пенсії треба виплачувати тільки інвалідам праці та з дитинства.

В.ОГОРОДНІК,
начальник цеху гірничого комбінату, член ЦК профспілки і ще 48 підписів.

Полонне Хмельницької області.

***

Мені — п'ятдесят п'ять, а документально підтверджено, що маю п'ятнадцять років трудового стажу. Не маю ні дітей, ні онуків. Під час війни ходила іноді з мамою збирати колоски в поле, отож «заробила» довідку, що працювала разом з дорослими, і тепер я — ветеран війни.

Та чи варто шкодувати, що жила не так, як сотні інших, що справно ходили на роботу, жили за певними правилами і т. ін. А що вони мають з того? Вважаю, я жила краще, ніж ті, хто і вчився, і працював по 35—40 років, і розчищав руїни, ростив дітей, не спав ночами, коли діти були малі... А нині яка їм шана? Вони не мають навіть того, що заробили, як тепер кажуть, чесною працею.

А мені й сьогодні добре: я займаюся «туристичною» комерцією, маю чималі гроші. А держава дбає про одиноких бездітних людей — таких, як я. То хто ж виграв?

М.ОЛІЙНИК.

Кременчук.

Мал. Володимира КАЗАНЕВСЬКОГО.

Якщо справді «народ — єдине джерело влади»

Конституційний процес, що триває вже шостий рік, начебто виходить на фінішну пряму. Залишається тільки розв'язати деякі процедурні питання, і насамперед — кому приймати Конституцію.

Вибір суб'єкта прийняття Конституції — проблема, розв'язання якої поєднано з гострою політичною боротьбою. Саме цим і пояснюється розпалювання пристрастей навколо суб'єкта прийняття Конституції.

Отже, потрібне теоретичне обґрунтування на користь певного способу прийняття Конституції, що може бути досягнуто через науковий аналіз. Але такий самий аналіз потрібен і для обґрунтування неприйнятності для України інших способів прийняття Конституції. Тобто, треба довести, що Конституція має бути прийнята цим, і тільки цим способом, і ніяким іншим.

Коли водій автомобіля встановлює собі правила

Нещодавно один із активних членів Конституційної комісії, депутат Верховної Ради Володимир Стретович заявив: «Верховна Рада не тільки має право, а й зобов'язана розглянути й прийняти Конституцію» («ГУ» від 17 листопада 1995 р.). Єдиним аргументом на користь прихильників даної точки зору є ст. 17 Конституційного договору. Але як саме це право й обов'язок узгоджуються з ч. IV ст. 61 того самого документа, що дає право Сторонам виносити проект Конституції на референдум? Буквальний смисл тексту даної норми (який іншим бути не повинен) вказує на дві важливі обставини. Перша — право винесення Конституції на референдум має і Верховна Рада і Президент. Друга — Конституцію виносять на референдум з метою її прийняття, а не з метою утвердження, коли її уже прийнято Верховною Радою. Навіть з формально- юридичної точки зору суміщення прийняття Конституції і парламентом і референдумом — нісенітниця.

Розв'язання даної проблеми має ґрунтуватися на зовсім іншому підході. Як методологічний орієнтир слід використати таку політико-правову категорію, як «джерело влади». В ст. 2 Конституційного договору, а також у ст. 5 проекту Конституції вказано, що «єдиним джерелом влади в Україні є народ». Виходячи з даного принципу, свого часу Томас Пейн писав, що «Конституція якоїсь країни є акт не уряду, а народу» (Томас Пейн. Вибрані твори, М., 1959, с. 207). Це безумовне положення відповідає як принципам конституціоналізму, так і лібералізму. Воно не підлягає обговоренню і не потребує легітимізації шляхом якихось там рішень, бо випливає з самого факту визнання принципу — «народ — джерело влади».

Власне кажучи, народ тому і є джерелом влади, що він розробляє й приймає Конституцію, тим самим виступає творцем державності. А коли джерелом влади є держава, то це означає, що вона сама утворює інститути влади, наділяє їх певними повноваженнями, зважаючи на їх власні інтереси. Загальновідомо, що влада, маючи таке джерело, відокремлена від народу, стоїть над ним, тобто така влада не є демократичною, а суспільство — громадянським.

Отож, Верховна Рада не тільки не може, а й не повинна приймати Конституцію, бо вона становить собою державний орган, і не народ, а держава виступатиме як власне творець.

Неважко передбачити контраргумент, що, мовляв, Верховна Рада — представницький орган, а тому прийняття нею Конституції не суперечить принципу «народ — єдине джерело влади». Так, справді, Верховну Раду обрано народом, та вона є однією з гілок державної влади. В цьому зв'язку хотів би звернути увагу на деякі парадокси, яких чомусь ніхто не помічає. Основна функція Верховної Ради — приймати закони, що обов'язково мають відповідати Конституції (ст. 8 проекту). Це аксіома, з якої випливає, що Конституція стосовно законодавчого органу виконує контрольну функцію. Таким чином, один і той самий орган приймає і закони, і Конституцію, якій мають відповідати ці закони. Це якби водій автомобіля сам собі встановлював правила дорожнього руху. Або, скажімо, відповідно до ст. 6 проекту Конституції повноваження Верховної Ради встановлює Конституція. І це правильно. Проте, якщо саму Конституцію приймає Верховна Рада, тоді її повноваження будуть такі, які вона сама собі визначить і закріпить в Основному Законі.

Отже, принципу «народ — єдине джерело влади» відповідає судження «народ — єдиний суб'єкт розроблення й прийняття Конституції», що відбиває форму реалізації даного принципу, його конкретизацію.

Хочеш стати імператором? Звернися... до народу

Проте народ може виконати дану функцію двома способами: або безпосередньо через референдум, або опосередковано через представницький орган — Конституційну асамблею, Конституційний конвент, Установчі збори і т. ін., назва тут значення не має. Оскільки обидва способи відповідають принципові «народ — єдине джерело влади», то полеміка може мати сенс щодо того, який із них для України більш прийнятний.

Референдум приваблює зовнішнім демократизмом, бо кожний дієздатний громадянин має змогу відчути свою участь у вирішенні долі такого найважливішого документа як Конституція, усвідомити власну значущість у суспільстві. Та й саме прийняте референдумом рішення постає як вершина демократії, бо його схвалено безпосередньо всім народом.

Референдум як спосіб прийняття Конституції та її змін має півторарічну історію.

Інтерес тут становить родоначальниця конституційних референдумів — Франція. Наведу деякі дані.

На початок 1800 р. Наполеон, після вчинення державного перевороту і скасування конституції, виносить на всенародне голосування (плебісцит) власний проект конституції, згідно з яким його, як першого консула, наділено необмеженою владою.

1802 року народ на референдумі висловився за те, щоб титул першого консула довічно було збережено за Наполеоном, а 1804 року французький народ через референдум проголошує Наполеона імператором.

Як бачимо, найдемократичнішим шляхом формувався режим необмеженої особистої влади.

Повчальним прикладом може бути прийняття Конституції 1852 року. Для ясності — кілька слів про ситуацію, що передувала референдуму. В країні була чинна Конституція 1848 року, в основу якої було покладено Декларацію прав людини й громадянина 1789 р., а головне — принцип поділу влад. Згідно з останнім, президент був главою виконавчої влади і ні під яким приводом не мав права зазіхати на права парламенту. Одне слово, це була Конституція правової держави, що закріплювала республіканську форму правління. Здавалося б, народ нарешті покінчив з монархічними і авторитарними режимами й встановив демократію. Але з'ясувалось, що Луї Наполеону — президенту Франції «не подобається» ст. 45 Конституції, згідно з якою «президента республіки обирають на чотири роки й може бути обрано знову через проміжок часу, рівний чотирьом рокам». За кілька місяців до завершення терміну правління видає прокламацію, в якій звертається до народу, аби той на референдумі висловився за обрання президента строком на десять років, призначення і зміщення міністрів за волею президента, призначення президентом більшості членів сенату тощо. Народ на референдумі дружно (7,5 млн. — за, проти — 650 тис.) проголосував за скасування демократичної Конституції й утвердження Конституції тоталітарної. Проте Луї Наполеон на цьому не зупинився. Він ще двічі звертався до народу з приводу імператорського титулу і спадкової влади й отримував схвалення.

Наскільки демократичний, настільки й небезпечний

Читаєш ці рядки і гадаєш: «Так це ж ми». Та не зовсім. Якщо у Франції XIX століття демократичні конституції не пустили глибоке коріння, то у нас наприкінці XX ст. через відсутність таких конституцій немає не лише глибоких, але й взагалі коренів. Отож, для нашого народу коритися, перебувати під командою і не ремствувати не лише звичка, а дещо більше — те, що зараз прийнято вважати за ментальність.

Саме завдячуючи такій ментальності народи колишніх радянських республік, а нині незалежних держав, являють собою «найсприятливіший» об'єкт для маніпулювання з боку влади. За цих обставин для них референдум як ніколи доречний. Він стає не просто модним, але й ефективним засобом, до якого вдаються ті чи інші гілки влади або окремі правителі, аби виграти боротьбу з суперниками й надати своїм «завоюванням» легітимність. Причому референдум у внутрішньополітичній боротьбі серед вищих ешелонів влади є найнадійнішим засобом. Це безпрограшний хід. Досить звернутися до народу — й добро буде отримано, причому народ схвалює все те, що йому пропонують зверху (адже він здебільшого не буває ініціатором референдуму).

Та найголовніше, що народ приймає рішення безвідносно до того, чи в його це інтересах, чи, що буває частіше, всупереч їм. Тому з допомогою референдуму народ може й підтвердити Декларацію про державний суверенітет і, по суті, відмовитися від власної державності. Наприклад, висловитися за те, щоб державною була символіка СРСР (держави вже неіснуючої), а 7 листопада було державним святом тощо. А народи ряду держав СНД так «люблять» своїх президентів, що через референдуми надали їм надзвичайно широкі права, до того ж без переобрання (навіщо ризикувати), продовжили їм строки повноважень — кому до 2000 року, а кому і більше.

Немає ніяких сумнівів у тому, що коли б, за відповідних умов, на референдум було винесено питання про ставлення народу до безстрокового (довічного) президентського правління, воля народу була б позитивною. Але нині референдум з такого питання був би занадто анахронічним, тому влади, яка не змінюється, можна досягти шляхом референдумів, що в обхід виборів перманентно продовжуватимуть терміни президентських повноважень.

Отож, референдум, як справедливо зазначає багато хто з політологів, не може бути ефективним засобом прийняття Конституції. По-перше, виборці мають сказати «так» чи «ні» щодо тексту Конституції в цілому. Це значить, що насправді багато відповідей «так» включатимуть і «ні», й навпаки. Тобто, виборець не може, наприклад, відкинути ті положення, з якими він не згоден, не заперечуючи Конституцію в цілому.

По-друге, складність документа, який готується на референдум, передбачає, щоб рішення про нього було прийняте фахівцями.

Усі чудово розуміють, що виносити на референдум не лише проект Конституції, але й окремі її положення немає сенсу. Хіба може виборець, якщо він не фахівець, дати кваліфіковану відповідь на питання (а їхня значущість передбачає саме таку відповідь): якою бути Україні — парламентською чи президентською, унітарною чи федеративною тощо, якщо науковці та їхні форуми (науково-практичні конференції) так і не змогли дати чітких відповідей. Проте прихильників референдуму не так вже і мало. Розрахунок робиться на психологію людей: коли людина не усвідомлює значення порушеного питання, то вона, здебільшого, голосує ствердно. Спрацьовує чинник конформізму, оскільки у свідомості, особливо в нашої посткомуністичної людини, яка завжди голосувала «за», «ні» сприймається як щось крамольне, з можливими негативними наслідками, тим паче «за» — це, як правило, офіційна позиція, що підтримується всією пропагандистською машиною. І не випадково шляхом референдумів приймалися не лише реакційні Конституції Франції, про що вже йшлося, але й Конституція Греції (1968 р.) — конституція «чорних полковників», і Конституція Чилі (1980 р.), і ряд інших антидемократичних конституцій. Проведено референдум у Киргизстані. Президентові А.Акаєву народ надав необмежені повноваження. І в тому, що народ проголосує «за» не було щонайменших сумнівів. Апеляція до народу — дійовий популізм, а з другого боку — форма вирішення конфлікту між різними гілками влади. Згадаємо хоча б, що Конституційний договір в Україні було підписано за умови, що Президент не звертатиметься до народу щодо того, довіряє він йому, Президенту, чи Верховній Раді.

ТАКИМ ЧИНОМ, методом виключення ми дійшли висновку, що Конституція України має бути розроблена і прийнята Конституційною асамблеєю (назву можна уточнити). Головне — створити цей представницький орган і надати йому відповідні повноваження не державою, а безпосередньо народом.

Отже, аби виправити становище, необхідно терміново розробити порядок створення Конституційної асамблеї, засади її діяльності, надати їй всі необхідні матеріали. За бажанням Конституційна асамблея могла б розпочати роботу у найближчий час. В результаті ми і справді мали б Конституцію, творцем якої був би народ, що, безумовно, свідчило б про реалізацію принципу «народ — єдине джерело влади», про що так багато говорять політики.

Інші способи розв'язання питань про суб'єкт прийняття Конституції не лише не правомірні, але й неефективні.

Микола ЖУГАН,
кандидат філософських наук, політолог.

Селяни — єдині власники землі

У *ЖЕ місяць в Україні триває робота над створенням Національної програми розвитку сільськогосподарського виробництва і проектів її регіональних програм.*

Відбувається це у складний час загальної економічної кризи в країні і вимагає від нас чіткого визначення програмних настанов як на державному, так і на регіональних рівнях.

Висловлюючи свою думку і позицію депутатської фракції Селянської партії України, вважаю за потрібне запропонувати такі зауваження і пропозиції.

Програма подає достатній аналітичний зміст і напрями соціально-економічних відносин та технологічного і галузевого розвитку агропромислового виробництва, але не дає відповіді на головні питання: з чого починати і з яких джерел фінансувати зруйноване сільськогосподарське виробництво, щоб забезпечити розвиток агропромислового виробництва.

Зміст 13 пункту Програми «Основні джерела фінансування національної програми» вміщено всього у кількох рядках: «Фінансування заходів, передбачених програмою, здійснюється за рахунок власних коштів підприємств, кредитів банків, державного бюджету, іноземних інвестицій та залучення інших джерел».

Виникає питання, де взяти ті власні кошти, коли повна заборгованість сільськогосподарських підприємств становить 154 трильйони карбованців? Які комерційні банки мають бажання або здатні надати, у стані загальної економічної кризи, кредити сільському виробництву, де оборот капіталу здійснюється майже за рік, і чи вистачить іноземних кредитів для села, коли країна холоне без своїх енергоносіїв, на придбання яких теж потрібні кошти?

У проекті Програми закладено протиріччя: більшу частину її змісту займають майбутні напрями технологічного і галузевого розвитку агропромислового комплексу, а насправді показники виробництва на 2000—2005 роки фактично заморожуються, не досягають навіть доперебудовних.

Це зводить Програму до того, що вона фактично припиняє виробництво, бо для реалізації цих намірів і в Програмі, і в пакеті проектів постанов Кабінету міністрів відсутні реальні заходи щодо економічного і кредитно-фінансового забезпечення.

Не розроблені заходи з негайного створення інфраструктури ринку сільгосппродукції і продовольства, які б визначили реальних суб'єктів закупок, здатних проавансувати та оплатити закупки і зняти проблеми неплатежів, збуту сільгосппродукції і забезпечити прибутковість галузі.

Проект Програми не забезпечує зняття соціальної, психологічної та політичної напруги на селі. Люди розгублено чекають, чи буде їм нав'язаний сертифікатний розпродаж земель сільськогосподарського призначення і прийде незваний хазяїн, чи вони справді мають стати власниками майнових паїв і земельних часток у колективному сільськогосподарському підприємстві.

За умов загальної економічної кризи в Україні насправді не існує реальних джерел фінансування Національної програми.

Такі джерела має створити саме сільськогосподарське виробництво. Для цього у Програмі слід визначити, як йому створити стартові кредитно-фінансові умови, які треба реалізувати вже до початку весняних польових робіт, а уряду надати таку допомогу:

1. Проавансувати виробництво і закупки сільськогосподарської продукції обсягом не менше 256 трильйонів карбованців, проавансувавши не посередників і постачальників, а безпосередньо виробників.

2. Передбачити у бюджеті 1996 року використання 150 трильйонів карбованців із бюджетних видатків щодо обслуговування зовнішньодержавного боргу на авансування виробництва і закупки сільгосппродукції при гарантії уряду виконувати міжурядові угоди з країнами СНД щодо обслуговування зовнішнього боргу України сільгосппродукцією: зерном, цукром, олією та іншим.

3. За умов загальної економічної кризи і нестачі сільськогосподарської продукції і продовольства, уряд повинен взяти на себе відповідальність за забезпечення населення продовольством за доступними цінами, закласти у державному бюджеті кошти для закупок сільськогосподарської продукції, створити інфраструктуру ринку сільгосппродукції і продовольства, визначити реальних суб'єктів авансування закупок і оплати сільгосппродукції на державному і регіональному рівнях.

4. Стабілізувати соціальну, психологічну і політичну ситуацію, чітко визначити межу реформи майнових і земельних відносин на селі.

Стверджуючи рівноправність державної, колективної і приватної власності і відповідних форм господарювання, в Програмі слід вказати, що вивести сільськогосподарське виробництво із кризи і надати стартові умови для виконання Державної програми розвитку сільськогосподарського виробництва здатні тільки існуючі крупнотехнологічні колективні підприємства. Тільки вони на засадах кооперативних принципів об'єднання, самоуправління, самофінансування, матеріальної відповідальності вирішують справедливо питання господарювання на землі, підвищення ефективності її використання, мотивації праці й демократичних майнових і земельних відносин у сільському господарстві.

Пропоную виключити з проекту Національної програми розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні з розділу «Земельна реформа» (сторінка 13, пункт 5) положення, де пропонуються продаж, застава і дарування земель сільськогосподарського призначення, і дати селянам впевненість у тому, що вони — власники, господарі у своєму колективному сільськогосподарському підприємстві і можуть впевнено братися до роботи та відновлювати зруйноване виробництво, а не боятися, що завтра прийде хтось із ловкачів з купленими правами на землю.

Пропоную ці зауваження і пропозиції включити до Національної програми розвитку сільськогосподарського виробництва в Україні і до регіональних програм областей і районів.

Григорій ЛУНЬОВ,
народний депутат України.

Політичне лицемірство і протистояння

ПІСЛЯ того, як Президент України Леонід Кучма 6 лютого надіслав народним депутатам України письмове звернення, в якому справедливо висловив стурбованість незадовільним станом законодавчого забезпечення економічних реформ, почалася нова хвиля політичного протистояння між двома гілками влади — законодавчою і виконавчою. Другого дня, на ранковому засіданні, всім стало зрозуміло, хто чого хоче. Трибуна найвищого законодавчого органу держави була віддана найбільш агресивному представникові фракції комуністів В.Моісеєнку, який виголосив доповідь про концепцію нової Конституції України /УРСР/, а принагідно закликав провести ініційований комуністами антидержавний референдум, сплюндрував реформаторський курс Президента України, який всіляко гальмують ті ж таки комуністи вкупі з соціалістами. На слушне зауваження багатьох депутатів, щоб добирав слова, не ображав Президента і уряд, він агресивно відповів: «Сейчас не слова, а стенку надо подбирать!». Отакий антиреформатор, антидемократ виступив у ролі рупора фракції комуністів «За соціальну справедливість і народовладдя».

Не знаю, якою мірою ці депутати є комуністами, що фанатично вірили колись у соціальну утопію. В. Моісеєнко та йому подібні роблять вигляд, що вони уболівальники за всіх узбожжих і малозабезпечених /на словах!/, а виступають /на ділі!/ проти будівництва сильної, економічно розвиненої Української держави, проти прогресивних економічних реформ у промисловості й сільському господарстві. Вже доходило до абсурду! Торік восени вони виступили проти ратифікації угоди між Україною і Європейським банком реконструкції та розвитку про виділення 100 млн. доларів, що мали піти на реалізацію соціальних програм /для тих же малозабезпечених і пенсіонерів!/, виступили проти відкриття українського представництва в Європейському Союзі. Зате вони вимагають приєднання України до Міжпарламентської асамблеї СНД, підписання військового та митного союзу з Росією, перегляду символіки, запровадження в Україні російської мови як державної і т.п.

***ЗІТКНУВШИСЬ** лицем до лиця з проектом концепції нової Конституції України, точніше — Української Радянської Соціалістичної Республіки, я відчув себе в машині часу, яка повернула мене в минуле. Згадав, як зустрічав колись на залізничному вокзалі Расула Гамзатова, запрошеного до Києва на літературні вечори. Гречно взяв я біля вагона його чемодан, а він каже: «Спасибо за помощь слаборазвитым странам!»*

Спочатку я здивувався, почувши такі слова з вуст знаменитого поета, а через кілька секунд ми разом реготали.

Отож перше, що хочеться сказати розробникам проекту: «Спасибо за помощь слаборазвитым странам!». І при цьому варто запропонувати, щоб Верховна Рада, віддавши належне, перейменувала Комісію з питань державного будівництва, діяльності Рад і місцевого самоврядування, яку очолюють комуністи Стешенко і Моісеєнко, на Комісію з питань комуністичного будівництва і перельотів між епохами у машині часу. Вона підготувала універсальний позаісторичний документ!

Після підписання Конституційної угоди в червні минулого року з'явилась надія на суспільно-політичну стабілізацію в Україні. Здавалося, що нарешті ми зможемо вийти із мертвого простору старої, недієвої Конституції на живе поле нових правових параметрів. Та де там!

На п'ятому році державної незалежності нам запропоновано проект концепції нової Конституції, в якому не тільки не враховано великих змін, що сталися в системі правових координат нашої держави, не тільки зігноровано сучасні суспільно-політичні реалії. Цей штучний витвір поступається рівнем державно-правового мислення навіть перед латаною-перелатаною нині сущою Конституцією — здеформованим реліктом старої системи, але перевищує її за рівнем термінологічної плутанини і правовими суперечностями. Це умовно наукове явище цілком заслуговує бути підверстаним до нещадного вислову знаменитого Джефферсона: «Законодавець, що вводить закони, які суперечать законам природи... злочинний. По суті, це породження злочинів з метою їх наступного покарання». Як видно, ті, що оголосили себе правонаступниками позавчорашнього дня, нічому не навчилися в умовах свободи. Єдине, що вони вміють робити по-справжньому, — це використовувати демократію для боротьби з демократією.

Часто згадуючи в проекті Декларацію про державний суверенітет України, пересипавши його словами народовладдя, багатопартійність, плюралізм, права і свободи, розробники доклали зусиль, щоб і на поріг своєї Конституції не пустити основних принципів демократичного устрою в державі. В розділі V «Державний лад» вони пишуть: «розподіл функцій державної влади на законодавчі, виконавчі й судові, їх чітке визначення та компетенції відповідних органів». Це означає, що система державної влади в Україні не розподілятиметься на владу законодавчу, владу виконавчу і владу судову. Будуть розподілені лише функції єдиної державної влади між її органами, як то було в минулій тоталітарній системі.

Наріжний камінь демократії, перевіреної світовим досвідом, викидається за межі правового поля запропонованої Конституції. Після цього вже не дивуєшся, коли читаєш про те, що місцеві Ради народних депутатів тут визначені «як органи державної влади і місцевого самоврядування». Що це за структура-кентавр з подвійними функціями? Це ж суперечить Європейській Хартії про місцеве самоврядування, на яку полюбляють посилатися комуністи вкупі з соціалістами, коли це їм вигідно, наприклад, у боротьбі проти Президента України, який нібито незаконно створює вертикаль міцної виконавчої влади.

Нічого дивного тут, зрештою, немає. Розробниками добре продумана модель Конституції радянського типу, що могла б закріпити їх при владі, якби вони виграли майбутні вибори до Рад усіх рівнів. В розділі I «Засади конституційного ладу» читаємо: «Форма державного правління — парламентська Республіка». Записано так однозначно, наче в нашій державі немає інституту президентства. І саме тому далі, в сьомій частині цього розділу, зафіксовано: «Від імені народу виступає виключно Верховна Рада України». Чому? Є ж Президент, є інші державні органи.

Відомо, що народ — єдине джерело влади. Автори проекту лукаво включають до другої частини V розділу засаду про те, що народ України є єдиним носієм державної влади. Де елементарна логіка? Як це розуміти? Адже, за проектом Концепції, необмежена влада надається Верховній Раді, а за нею — на своїх рівнях — усім місцевим Радам народних депутатів. У повній відповідності до відомої формули: «Вся влада — Радам!» А слова про народовладдя і народ як єдиного носія державної влади — тільки ширма для прикриття можливої диктатури нової зміни партійних висуванців.

***ПОВНИМ** ходом іде конституційний процес в Україні. Підготовлений робочою групою проект нової Конституції України після багатьох дискусій, узгоджень і компромісів у депутатських комісіях, фракціях і групах — на стадії завершення. До нього є претензії, але це інше питання, яке можна вирішити за «круглим столом».*

Депутат В. Моісеєнко, представляючи у Верховній Раді з командирським надривом голокомуністичну концепцію Конституції, запропонував «определение не вообще человека, а человека труда». Цікаво, до якого різновиду людей він зарахував би таких «трудівників», як він сам? Судячи з поданих ним поправок у кінці минулого року до Закону «Про статус народного депутата України», поповнювати лави людей праці він не збирається ні сьогодні, ні тоді, коли повторно не буде обраний народним депутатом. Ось що ним запропоновано до статті 32, ч.1 згаданого закону: «Народному депутату Украины после окончания срока его полномочий предоставляется работа /должность/, соответствующая его рангу государственного служащего. Народный депутат Украины по его желанию может выполнять работу /занимать должность/, соответствующую и более низкому рангу государственного служащего с выплатой ему разницы персональной доплаты за ранг государственного служащего». Он воно що! У його поправці чітко простежується туга за номенклатурним списком, куди він хоче потрапити довічно. Від мікрофона чи з трибуни можна кричати про відновлення Союзу, захист інтересів трудящих, ганьбити націоналістів, звичайно, буржуазних. І все заради того, щоб самому стати великим паном-начальником.

Ще одна поправка «борця за дело трудящихся». У тому ж таки законі статтю 32, ч.2 пропонується викласти в редакції: «Президент, Верховный Совет Украины обеспечивает бывшему народному депутату на период его трудоустройства плату, которую получает народный депутат Украины, но не более одного года, а в случае переквалификации — на срок до двух лет. При отсутствии возможности трудоустройства после определенного выше срока за бывшим народным депутатом Украины сохраняется 70% заработной платы, которую получают народные депутаты Украины, он назначается на должность внештатного консультанта Секретариата Верховного Совета Украины и включается в государственный резерв кадров по замещению государственных должностей уровня, соответствующего его рангу государственного служащего».

Депутат, що в залі українського парламенту часто махає прапорцем неіснуючої держави, носить на лацкані піджака депутатський значок неіснуючого законодавчого органу, виявляється, прагне одного — будь-що закріпитися на «должности» високого рангу державного службовця, будь-що потрапити назавжди до поважного номенклатурного списку — «в государственный резерв кадров» — не більше не менше — «по замещению государственных должностей». Не дивно, що В. Моісеєнко всупереч існуючій правовій базі ратує за прийняття концепції Конституції радянського типу, бо для нього особисто конче важливо відновити командно-адміністративну систему.

Петро ОСАДЧУК,
народний депутат України.

ЯК ЖИВЕТЬСЯ ТОБІ, «СИВАШ»?

До економічних перетворень ідуть різними шляхами. Один з них — створення вільних економічних зон, яких у Китаї, скажімо, нині налічується вже понад сто. Вони, як показало життя, виправдали себе, то і нам не гріх пильніше придивитися до цього досвіду.

Безсумнівно, наша держава, роблячи кроки до ринкової економіки, теж схиляється до схожих експериментів, розуміючи, що такі починання — певний поступ уперед. Нехай і з помилками, нехай з упущеннями, але то хода, а не тупцювання. Тож цілком закономірно, що 30 червня 1995 року указом Президента України було підтримано ініціативу Кабінету міністрів щодо створення Північно-Кримської експериментальної економічної зони «Сиваш» строком на п'ять років у рамках міст Красноперекопськ, Армянськ і Красноперекопського району Автономної Республіки Крим. Головою адміністрації цієї зони було призначено Сергія Куницина — голову Красноперекопської міської Ради.

ЗДАВАЛОСЯ б, які ще можуть виникнути проблеми? Адже є підтримка, розуміння, зрештою — указ першої особи держави. Працюй, втілюй у практику задумане. Проте не так сталося, як бажалося.

Згаяно багато часу, оббито чимало високих порогів, але справа, на жаль, не просунулася ні на крок. Напрошується висновок, що ми не хочемо поступу, не волімо жити заможно. А якщо все-таки бажаємо, то чому зволікаємо? Адже зволікання інколи гірше за смерть.

Безумовно, такий експеримент вимагає серйозного державного підходу, де було б враховано якщо не все, то майже все. Але, згодьтеся, не помиляється лише той, хто нічого не робить. То, може, треба повернутися обличчям до тих людей, які завдали собі на плечі важку ношу, і якщо не допомогти, то хоча б надати їм права? А саме — ініціаторам створення експериментальної (до речі, першої) зони «Сиваш». Аби глибше зрозуміти суть цієї справи, з'ясувати, чому проект не працює, ми попросили прокоментувати ситуацію голову адміністрації Північно-Кримської експериментальної економічної зони Сергія КУНИЦИНА.

— Це перший такого рівня і масштабу загальнодержавний експеримент в Україні. Чим продиктоване його створення? Красноперекопський район розташований на стикові Кримського півострова і материкової України. Район має потужну промисловість, зокрема великі хімічні комплекси. Це — Перекопський бромний, Кримський содовий, Сиваський аніліно-фарбовий заводи і в/о «Титан». Продукція цих підприємств унікальна, багато в чому єдина не лише в Україні, а й у країнах колишнього СРСР. Наш регіон свого часу давав до 15—20 відсотків від усього бюджету Криму. Тож не дивно, що саме його обрано полігоном для відпрацювання радикальних економічних моделей на базовому адміністративному рівні за конкретних соціально-економічних умов реструктуризації і реконструкції хімічної промисловості регіону.

Весь цей комплекс працює на невичерпних запасах озера Сиваці, найбагатшого в Європі за покладами магнієвих солей. В озері міститься, вважай, уся таблиця Менделєєва. Втратити такі унікальні підприємства і дане природою було б великим гріхом як перед людьми, так і перед Богом.

Розуміючи, що через відсутність серйозної економічної та фінансової підтримки з боку держави комплекс ось-ось загине, ми дійшли висновку, що треба знайти нову економічну модель розвитку регіону. Ми її, на наш погляд, знайшли. Знайшли і підтримку. Так, 17 листопада 1995 року президент знову видав указ про заходи щодо проведення експерименту в Північно-Кримській експериментальній зоні «Сиваш», яким, згідно зі статтею 25 Конституційного договору між Президентом та Верховною Радою України, було затверджено персональний склад спостережної ради з контролю за проведенням експерименту. Було також встановлено, що платники податків, зареєстровані як суб'єкти зони «Сиваш», реалізують інвестиційні проекти в її межах, сплачують податок на прибуток та податок на додану вартість на продукцію власного виробництва в розмірі 50 відсотків установлених чинним законодавством ставок. Ішлося в ньому і про те, що під час здійснення імпорту товарів (робіт, послуг) для потреб власного виробництва суб'єктів зони «Сиваш» звільняють від сплати ввізного мита, податку на додану вартість, акцизного збору тощо.

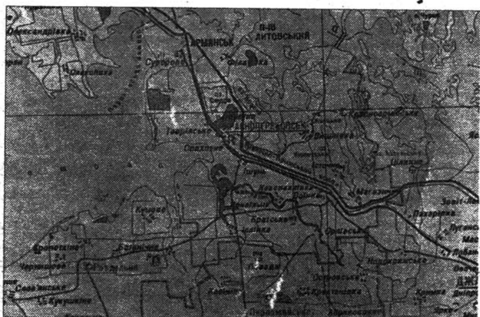
По суті, цим указом нам було надано як права, так і економічні пільги. Але, на жаль, ненадовго. Бо одразу ж після виходу указу окремі комісії Верховної Ради України не погодилися з деякими положеннями.

Намагаючись знайти порозуміння, ми працювали з комісіями Верховної Ради з питань бюджету, економічної політики та управління народним господарством, фінансів і банківської діяльності і, зрештою, нам здається, що проект зацікавив як депутатів, урядовців, так і підприємців, бізнесменів, мешканців регіону. До слова, проект пройшов експертизу в 14 міністерствах і відомствах і з урахуванням критичних зауважень та пропозицій одержав позитивний висновок для впровадження.

Вигідність цього експерименту очевидна. Адже ми запропонували нестандартну модель. Так, завдяки зниженню окремих видів податків для підприємств ми могли б спрямовувати вивільнені кошти як інвестиції в ці ж підприємства з метою їх технічної модернізації, реконструкції тощо. От, приміром, узяти хоча б Кримський содовий завод. Відомо, що кримська сода найкраща від усієї вироблюваної на території СНД. Але через те, що аналогічні підприємства Росії одержують газ у 2,5 раза дешевший, ніж наші підприємства, ми останнім часом втратили цілий ряд ринків збуту. Хоч Кримський содовий одержав алмазну зірку якості в Мехіко 1993 року та премію в Іспанії за комерційний престиж, але, як бачимо, це ще не все. Нині реалії інші. Російська сода (вона дешева) стала витісняти вітчизняну. Тож завтра Україна може втратити це підприємство, купуючи кальциновану соду за валюту. Звісно, зростуть тоді ціни і на іншу продукцію, для виготовлення якої потрібна сода. Ось приклад. Є схема реконструкції підприємства. Нема грошей для цього. А це б дало змогу знизити вартість продукції. Нашим проектом передбачено пільги саме таким підприємствам, аби вони завдяки інвестиціям, зниженню податків реконструювали виробництво. Нині всім зрозуміло, що введення згаданих мною чотирьох підприємств в режим економічного експерименту, запропонованого нами, дозволить не лише врятувати їх, але й не втратити для України унікального комплексу. Скажімо, завод двоокису титану — єдиний на всій території колишнього СРСР, не рахуючи маленького цеху в Сумах.

Закон про вільні спеціальні економічні зони було прийнято кілька років тому, але відтоді нічого так і не створено. Втім, це біда не лише України. В Росії теж створювали такі зони, але вони не набули такого розвитку, як, приміром, у Китаї, Сінгапурі, на Тайвані. На жаль, і в нас процедура розгляду проекту затягнулася і частково стала вихолощуватися. Уже йдеться не стільки про пільги, скільки про створення нових елементів, які б сприяли ринковим реформам в Україні.

Тому, на наш погляд, слід було б почати рухатися. Ось минув рік. Ми б уже, певно, щось напрацювали (чи позитивне, чи негативне). І можна було б про щось говорити. За нашими підрахунками, завдяки цьому проектові ми мали б непоганий результат — близько трьох трильйонів карбованців. Себто наші доходи від діяльності перевищили б витрати. Додам, що нашим проектом не передбачено роботу в режимі «купи-продай». У нас, скажімо, нема пільг для торговельних посередницьких організацій. Ми передбачаємо пільги для виробничо-експортних підприємств. Приміром, ви мусите обов'язково зареєструвати у нас підприємство, виробити в нас кінцеву продукцію згідно з чинним законодавством і лише тоді вже одержите цілий ряд пільг. Це принципово важлива відмінність нашої економічної зони від світових. Ми не можемо назвати себе суто економічною зоною, тому що світові економічні спеціальні зони мають території, обгороджені митним територіальним бар'єром, себто вони не є територією держави, в якій розташовані. Хоча є безліч прикладів, той же Шенон, економічна зона в Ірландії, який не обгороджений колючим дротом. Наша економічна зона — це відсутність митного бар'єру, бо на нього треба великі гроші.

В нас — умовний економічний простір. Бо, перегородивши колючим дротом перешийок, ми тим самим паралізуємо рух і з Криму, і в Крим.

Тепер щодо контролю. Звісно, він потрібен. І ми відкриті для всіх, в тому числі і для засобів масової інформації. Але якщо рівень контролю буде доведено до абсурду і я за кожним папірцем їздитиму до Києва, то жоден серйозний інвестор не прийде працювати сюди. Тож якщо нас наділили обов'язками, то наділіть і правами. Адже негативний результат — теж результат. Тим більше, що держава від цього нічого не втратить. Але я все-таки переконаний, що із задуманого вийде щось путнє. І не тільки я. Цим проектом «захворіли» і директори підприємств, радгоспів, мої колеги з Армянська. Ми нині, незважаючи ні на що, працюємо. Є потенційні інвестори, підписано договори, реєструють підприємства (поки що в міськвиконкомі). Так, зареєстровано україно-американське підприємство із складання комп'ютерів і систем зв'язку, з переробки відходів великої хімії. У нас же біда з ними. Шламокислотні накопичувачі — це справжня воднева бомба, а вони містяться в звичайнісіньких сховищах. Рівень цих відходів перевищує критичні норми. Нині у водоносному горизонті виявлено миш'як, окремі види хімічних елементів. Ми не хочемо миритися з тим, що є, ми бажаємо самі щось змінити. Ми тут живемо, ми вболіваємо за край.

Так, сьогодні ми пішли далі за інших, напрацювавши багато матеріалів. У нас є пакет світових документів про аналогічні зони, на базі чого ми намагаємося світовий досвід застосувати в нас, адаптувавши його до умов регіону України. Ми не винаходимо велосипед, його вже винайдено. Тому сподіваємося, що Верховна Рада України підійде виважено до нашого проекту. Адже зону по суті створено. Вона є. Тим більше, експеримент на те й експеримент, щоб виходити в якихось питаннях за рамки чинних економічних норм. До того ж, ніхто нічого не запропонував узамін. Звісно, в ідеалі було б ліпше, щоб уся Україна була економічною зоною, пільговою територією. Але це неможливо. То чому ж там, де люди бажають, можуть щось зробити, не дати їм цього? А одержимих людей у нас чимало. Крім апаратів міськвиконкомів, задіяно потенціал діючих підприємств, працює велика команда спеціалістів з Таврійського інституту комплексних соціальних досліджень під орудою Олександра Неруша. У Києві, і це показали мої численні зустрічі як з урядовцями, так і з депутатами, цим проектом цікавляться. Як я вже говорив, «Сиваш» здобув підтримку в трьох комісіях Верховної Ради. Звісно, після деяких узгоджень. Найскладніше було з Комісією з питань фінансів і банківської діяльності: з якимись пільгами там згоджуються, з якимись ні. Але треба розуміти, що в усьому є критична межа. І ми нижче неї не можемо опуститися, бо експеримент втратить себе.

Не секрет, що нині міста, особливо промислові, потерпають від численних викидів підприємств. Ми всі розуміємо, що Крим — райський куточок і занапастити його — це занапастити й себе. Йти шляхом закриття заводів — не вихід. Але вкрай обмежені фінансові та матеріальні ресурси підприємств, приміром, нашого регіону, не дають змоги їм оновити технологічні процеси та обладнання, виконати інші заходи з оздоровлення екологічної ситуації в регіоні.

До слова, екологічний чинник у нашому експерименті чи не основний. Так, частину коштів, одержаних суб'єктами під час проведення експерименту, ми спрямовуватимемо саме на розв'язання екологічних проблем, пов'язаних як із діяльністю цих суб'єктів, так і тих, хто забезпечуватиме її стабільне функціонування, в тому числі на наукові дослідження.

Тож, як бачите, наш експеримент не голослівний, за ним майбутнє. І не лише нашого регіону. Гадаю, виграє «Сиваш» — виграє вся Україна.

Записала
Надія ВЕРБОВЕЦЬКА.

СПИСОК ПЕРЕДПЛАТНИКІВ НАШОЇ ГАЗЕТИ,

ВІННИЦЬКА ОБЛАСТЬ

1. Міні-інкубатор «Квочка»
Цимбал Олександр Назарович
Теплицький р-н,
с. Кивачівка
2. Набір побутових електроприладів
Руденко Віктор Петрович
Гайсинський р-н,
с. Кунка
3. Вишита сорочка «Вінничанка»
Крещенецький Олексій Іванович
Жмеринка, вул. Відродження
4. Набір вишитих серветок
Царевський Леонід Михайлович
Іллінці, вул. Франка
5. Набір склопосуду «Кришталева чара»
Station Станіславенко Надія Тимофіївна
Тиврівський р-н,
с. Дзьониха.
6. Мішок цукру
Лищенко Іван Іванович
Чечельницький р-н,
с. Рогізка
7. Живе порося
Мурга Василь Іванович
Барський р-н,
с. Семенки
За виграшами звертатися: Вінниця, Скрипник Віктор Степанович, власний кореспондент «ГУ» по Вінницькій обл., тел. 27-36-01.

ВОЛИНСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Холодильник
Висоцька Ірина Гаврилівна
Ківерцівський р-н,
с. Кульчин
2. Набір меблів з лози
Пойда Леонід Никанорович
Ковельський р-н,
с. Білин
За виграшами звертатися: Луцьк, Берекета Богдан Васильович, власний кореспондент «ГУ» по Волині, тел. 4-44-02.

ДНІПРОПЕТРОВСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Мікрохвильова піч «Мрія»
Таран Дмитро Андрійович
Магдалинівський р-н,
п/в Олександрівка
2. Водоочисник «Аквілегія»
1) Чепель Надія Ксенидофтівна
Синельниківський р-н,
с. Вільне
2) Ричкова Майя Іванівна
Кривий Ріг, вул. Сонячна
За виграшами звертатися: Дніпропетровськ, Нечипоренко Микола Миколайович, власний кореспондент «ГУ» по Дніпропетровській обл., тел. 68-10-89.

ДОНЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

1. Праска*
1) Осаулко Анатолій Андрійович
Горлівка, Вуглегірське шосе
2) Воловод Анатолій Іванович
Дзержинськ, пр. Кутузова
2. Бібліотечка історичної літератури*
1) Блоха Василь Іванович
Макіївка, вул. Таганська
2) Боровик Валентина Олександрівна
селище Володарське, вул. Вишнева
3) Ворона Василь Степанович
Червоноармійський р-н,
п/в Червоний Яр
4) Говтва Іван Андрійович
Краматорськ, вул. Дачна
5) Калюжна Роза Аронівна
Сніжне, вул. Гагаріна
6) Кацай Іван Семенович
Торез, вул. Пушкіна
7) Колесник Борис Гаврилович
Красноармійськ, мікрорайон «Південний»
8) Лунін Микола Георгійович
Жданівка, вул. Леніна
9) Клещов Іван Максимович
Курахове-1, вул. Мічуріна
10) Фрідман Ісаак Соломонович
Харцизьк, вул. Жовтнева
*** Виграші надійдуть поштою.**

ЖИТОМИРСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Набір посуду (коростенський фарфор)
1) Остапчук Іван Григорович
Любарський р-н,
с. Нова Чорторня
2) Никитюк Василь Максимович
Баранівський р-н,
с. Смолдирів
2. Сувенір
1) Балицький Віталій Андрійович
Любар, пр. Річковий
2) Мисько Василь Петрович
Володарсько-Волинський р-н,
смт. Нова Борова
3. Набір дитячих іграшок
1) Манько Ганна Павлівна
смт Любар
2) Невмержицький Василь Олексійович
Овруцький р-н,
с. Можари
За виграшами звертатися: Житомир, Кавун Олексій Дем'янович, власний кореспондент «ГУ» по Житомирській обл., тел. 22-08-57.

ЗАКАРПАТСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Кавомолка
1) Валантир Надія Іванівна
Хустський р-н,
с. Крива
2) Кельман Р. Ю.
Виноградівський р-н,
с. Велика Копаня
2. Міні-вентилятор
Кибза Марія Іванівна
Великоберезнянський р-н,
с. Тихий
3. Кавоварка автомобільна
Декет Микола Михайлович
Тячівський р-н,
с. Тарасівка
4. Кавоварка звичайна
Глушко А. О.
Рахів, вул. Миру
5. Фільмоскоп «Квант»
Лендел Василь Васильович
Іршавський р-н,
с. Загаття
6. Набір посуду дорожній
Кушнір Ірина Олексіївна
Рахів, вул. Колгоспна
За виграшами звертатися: Ужгород, Горват Микола Степанович, власний кореспондент «ГУ» по Закарпатській обл., тел. 2-45-93.

ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСТЬ

1. Музичний центр
Железняк Віктор Кузьмович
Запоріжжя, пр. 40-річчя Перемоги
2. Морозильна камера
1) Блонський Геліодор Антонович
Бердянськ, вул. Ліепайська
2) Лихацький Борис Олександрович
Запоріжжя, вул. Узбекистанська
3. Бібліотечка художньої літератури
1) Слюсар Олексій Михайлович
Запоріжжя, вул. Тбіліська
2) Пустовий Микола Григорович
Запоріжжя, вул. 40-річчя Перемоги
3) Таран Іван Олександрович
Запоріжжя, вул. Червона
4) Глушкін Микола Васильович
Бердянськ, вул. Ліепайська
5) Центральна районна бібліотека
смт Веселе, вул. Леніна
6) Писанець Володимир Михайлович
Бердянськ, проїзд Вітебський
7) Бурлакова Валентина Микитівна
Запоріжжя, вул. Рубана
8) Рибій Петро Іванович
Розівський р-н,
с. Листвянка
9) Чижик Єфросинія Гаврилівна
Запоріжжя, вул. Дибенка
10) Чумак Михайло Іларіонович
Куйбишевський р-н,
с. Зразкове
11) Рябець Григорій Іванович
Куйбишевський р-н,
селище Комиш-Зоря
12) Романенко Олександр Олександрович
Мелітополь, вул. Паркова
13) Олійников Іван Андрійович
Запоріжжя, вул. Рекордна
14) Цибур Василь Володимирович
Запоріжжя, вул. Запорізька
15) Пейрик Борис Мойсейович
Запоріжжя, вул. Сталеварів
16) Зубенко Іван Кузьмович
Запоріжжя, вул. Дзержинського
17) Сірий Павло Якович
Вільнянськ, пров. Кошового
18) Панькін Микола Олександрович
Приазовський р-н,
с. Дівнинське
19) Челишева Олена Олексіївна
Запоріжжя, головпоштамт
20) Макаров Віталій Олександрович
Пологи, пров. Дзержинського
21) Ткаченко Іван Федорович
Бердянськ, вул. Мазепи
За виграшами звертатися: Запоріжжя, Дупак Володимир Іванович, власний кореспондент «ГУ» по Запорізькій обл., тел. 39-04-90.

КИЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Стереонавушники*
1) Клименко Василь Павлович
Київ, вул. Іскрівська
2) Борисенкова Ніна Андріївна
Київ, вул. Щорса
2. Бібліотечка історичної літератури**
1) Слишляєва Валентина Григорівна
Тараща, вул. Видна
2) Цокало Андрій Павлович
Обухівський р-н,
с. Деремезна
3) Андрєєв Олександр Костянтинович
Біла Церква, вул. Лермонтова
4) Кінь Федір Дмитрович
Володарський р-н,
с. Городище-Пустоварівське
5) Сухарєв Іван Григорович
Тетіївський р-н,
с. Галайки
6) Гридунов Микола Іванович
Бородянський р-н,
селище Немішаєве
7) Донець Антоніна Володимирівна
Тетіївський район,
с. Тайниця
8) Кавун Петро Артемович
Ставищенський р-н,
с. Гостра Могила
9) Василенко Микола Андрійович
Таращанський р-н,
с. Чернин
10) Тодоренко Лідія Петрівна
Київ, вул. Урицького
*** Виграш можна отримати в редакції газети «Голос України».**
**** Виграші надійдуть поштою.**

КІРОВОГРАДСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Пральна машина «Зірочка»
Чергена Микола Григорович
Ульянівський р-н,
с. Сабатинівка
За виграшем звертатися: Кіровоград, Волок Микола Микитович, власний кореспондент «ГУ» по Кіровоградській обл., тел. 22-59-04.

КРИМ

1. Бібліотечка історичної літератури*
1) Назаренко Микола Олександрович
Сакський р-н,
с. Велике
2) Клачок Марія Степанівна
смт Форос
3) Карпов Геннадій Васильович
Севастополь, пр. Жовтневої революції
4) Суходольський Анатолій Володимирович
Сімферопольський р-н,
с. Новоандріївка
5) Устич Матвій Матвійович
Севастополь, вул. Меньшикова
6) Дмитренко Олександр Григорович
Севастополь, пр. Острякова
7) Анісімова Любов Іванівна
селище Красногвардійське
8) Кульченко Володимир Іванович
селище Першотравневе, вул. Корпана
9) Захлівна Євдокія Андріївна
Армянськ, вул. Іваницева
10) Калюжний Володимир Тихонович
Феодосія, вул. Радянська
*** Виграші надійдуть поштою.**

ЛУГАНСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Електродриль
Хворостян Олексій Іванович
Новопсковський р-н,
с. Закотне
2. Електросоковижималка
1) Соловйова Надія Дмитрівна
Ровеньки, вул. Артема
2) Короленко Марія Терентіївна
селище Біловодськ
3. Праска
1) Кужель Віктор Федорович
Ровеньки, вул. К. Маркса
2) Деркач Валентин Миколайович
Сіверськодонецьк, вул. Дзержинського
3) Апанасов Віктор
с. Оріхівка
За виграшами звертатися: Луганськ, Кобельнюк Анатолій Олександрович, власний кореспондент «ГУ» по Луганській обл., тел. 53-53-45.

ЛЬВІВСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Путівка в санаторій «Каштан» (Трускавець)
Маршалок Богдан Петрович
Львів, вул. Підголоска
За виграшем звертатися: Львів, Теленчі Оксана Євгенівна, власний кореспондент «ГУ» по Львівській обл., тел. 35-5-120.

МИКОЛАЇВСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Електроміксер
Кольчак Микола Олександрович
м. Південноукраїнськ, вул. Південна
2. Візок господарський
Білокінь Володимир Данилович
Новоодеський р-н
с. Криворізьке

ОДЕСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Електросепаратор
1) Іванюта Петро Іванович
Балтський р-н,
с. Савранське
2. Електром'ясорубка
1) Галінський Віктор Павлович
Миколаївський р-н,
смт Миколаївка
2). Бочкова Надія Йорданівна
смт Червоні Вікна, вул. Енгельса
3. Електроміксер
Бабенко Олександр Лук'янович
селище Комінтернівське, вул. Леніна
4. Візок господарський
Дудник Василь Миколайович
Кодима, вул. Щорса
За виграшами звертатися: Одеса, Воротнюк Георгій Федорович, власний кореспондент «ГУ» по Одеській та Миколаївській областях, тел.22-47-69.

ПОЛТАВСЬКА ОБЛАСТЬ

Електрозаточувальний інструмент
1) Павлій Володимир Андрійович
Диканський р-н,
с. Веселівка
2) Бобрицький Борис Олексійович
м. Карлівка, вул. Калініна
2. Повстяна ковдра
1) Олефір Василь Іванович
Великобагачанський р-н,
с. Дзюбівщина
2) Матвієнко Василь Іванович
Пирятинський р-н,
с. Вікторія
3) Мельник Анатолій Федорович
Гадяцький р-н,
с. Бірки
3. Сувенір з дерева
1) Андрійченко Анатолій Валентинович

КОТРІ ВИГРАЛИ У ЛОТЕРЕЇ «ГОЛОСУ УКРАЇНИ»

Шишацький р-н,
с. Яреськи
2) Діденко Лариса Олексіївна
м. Зіньків, вул. Тимошенка
4. Грошовий виграш (1 млн. крб.)*
1) Фисун Марія Захарівна
селище Чутове, вул. Жовтнева.
2) Лисицин Іван Свиридович
Глобинський р-н,
с. Ламане
3) Педоряка Любов Василівна
Гребінківський р-н,
с. Овсюки
4) Рекало Василь Степанович
Гребінківський р-н,
с. Овсюки
5) Світлугін Василь Григорович
Великобагачанський р-н,
с. Огирівка
6) Кудря Володимир Денисович
Великобагачанський р-н,
с. Устивиця
7) Сенча Микола Васильович
м. Зіньків, вул. Барильця
8) Жуган Петро Трохимович
Семенівський р-н,
с. Дем'янівка
9) Вислов Петро Павлович
Кременчук, бул. Пушкіна
10) Панікаха Микола Єгорович
Великобагачанський р-н,
с. Довгалівка
11) Попик Петро Іванович
Миргородський р-н,
с. Комишня
12) Зайченко Михайло Іванович
Хорольський р-н,
с. Вишняки
13) Тронько Василь Степанович
Кременчук, вул. Красіна
14) Тюніна Тамара Анатоліївна
м. Кременчук, пров. Сєдова
15) Недолужко Василь Григорович
Оржицький р-н,
с. Великоселецьке
16) Лазоренко Леонід Іванович
Кременчук, вул. Тельмана
17) Тарасюк Віктор Гаврилович
Глобинський р-н,
с-ще Градизьк
18) Щепаченко Яків Михайлович
Козельщинський р-н,
с. Приліпка
19) Майстенко Дмитро Панасович
Лубенський р-н,
с. Ждани
20) Якименко Іван Микитович
Лубенський р-н,
с. Тишки
21) Шевейко Ніна Петрівна
м. Лохвиця
22) Дубовий Олександр Ілліч
м. Кременчук, вул. Східна
23) Осадчий Володимир Михайлович
Миргородський р-н,
с. Штомпелівка
24) Осадча Олександра Дмитрівна
Миргородський р-н,
с. Штомпелівка
25) Дерев'янко Григорій Анатолійович
Глобинський р-н,
с. Святилівка
26) Горбенко Григорій Якович
Глобинський р-н,
с. Заможне
27) Молукало Микола Дмитрович
Чорнухинський р-н,
с. Вороньки
28) Коломієць Григорій Германович
Глобине, вул. Гагаріна
29) Рясний Петро Касьянович
Полтава, вул. Кондратюка
30) Баранов Валентин
Полтава, вул. Ватутіна

За виграшами звертатися: Полтава, Гринь Григорій Федорович, власний кореспондент «ГУ» по Полтавській обл., тел.7-46-09

*** Виграш надійде поштою**

РІВНЕНСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Котел опалювальний
Тоюнда Данило Михайлович
Володимирецький р-н,
с. Кідри
2. Комод
Семенов Олексій Дмитрович
Рівненський р-н,
с. Городок
3. Ліцензія на відстріл дикого кабана
Чаюк Надія Олександрівна
Млинівський р-н,
с. Вовковиї

За виграшами звертатися: Рівне, Мельничук Сергій Кирилович, власний кореспондент «ГУ» по Рівненській обл., тел. 2-21-30.

СУМСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Набір лікеро-горілчаних виробів
1) Керечаник Оксана Іванівна
Недригайлівський р-н,
с. Деркачівка
2) Омельчук Володимир Васильович
Білопільський р-н,
с. Котенки
3) Головенко Микола Фомич
Суми, вул. Псельська
4) Одинцов Микола Романович
Сумський р-н,
с. Рибці
5) Мельник Михайло Леонтійович
Суми, вул. Харківська
2. Сувенірний набір
1) Подоляка Петро Якович
Недригайлівський р-н,
с. Вільшана
2) Кузько Раїса Григорівна
Недригайлівський р-н,
смт Терни
3) Шкурат Віктор Іванович
Недригайлівський р-н,
с. Беседівка
4) Ровенський Микола Костянтинович
Лебедин, вул. Луначарського
5) Глушаченко Микола Прокопович
Сумський р-н,
с. Юнаківка
3. Шланг гофрований поліетиленовий для поливання
1) Підопригора Іван Степанович
Краснопілля, вул. Жовтнева
2) Гончар Катерина Іванівна
Охтирський р-н,
с. Оленинське
3) Хромойкін Федір Миколайович
Тростянецький р-н,
с. Кам'янка
4) Фесюк Феодосій Володимирович
Буринський р-н,
Першотравневий ц/з
5) Щебетун Дмитро Кузьмич
Роменський р-н,
с. Мокіївка

За виграшами звертатися: Суми, Максютенко Віталій Павлович, власний кореспондент «ГУ» по Сумській обл., тел.25-13-61.

ТЕРНОПІЛЬСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Грошовий приз (5 млн. крб.)*
1) Мадараш Михайло Васильович
м. Теребовля
2) Джегус Тарас Іванович
м. Заліщики, вул. М. Шашкевича

ХАРКІВСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Електрошашличниця*
1) Зноменко Юрій Іванович
Харків, вул. Блюхера 2.
Стереонавушники*
1) Гармонюк Лідія Сидорівна
Харків, вул. Новгородська

*** Виграші надійдуть поштою.**

ХМЕЛЬНИЦЬКА ОБЛАСТЬ

1. Грошовий приз (5 млн. крб) *
1) Сорохман Олександр Олександрович
Кам'янець-Подільський р-н,
с. Шустівці
2) Стрільчук Серафим Іванович
Красилівський р-н,
смт Антоніни

*** Виграші надійдуть поштою.**

ХЕРСОНСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Магнітофонні касети із записами стрілецьких пісень
1) Прокопова Віра Іванівна
Херсон, вул. Р. Люксембург
2) Тарковський Станіслав Володимирович
Нововоронцовський р-н,
с. Осокорівка
3) Гончаров Юрій Якович
Іванівський р-н,
с. Любимівка
4) Мурза Діонісій Юхимович
Каховський р-н,
с. Чорнянка
5) Скорик Андрій Олександрович
м. Гола Пристань, вул. Чапаєва
6) Вознесенський П. П.
Херсон, Бериславське шосе
2. Пластмасові бідони
1) Пуріс Григорій Кузьмич
Каховка, вул. Карла Маркса
2) Савченко Михайло Тимофійович
Білозірський р-н, с. Зелений Гай
3) Доденко Федір Антонович
Херсон, вул. Будьонного
4) Пиженко Віктор Іванович
Скадовськ, вул. Куйбишева
5) Нижник Василь Юрійович
Великоолександрівський р-н,
с. Нова Кам'янка
6) Рожок Григорій Васильович
Горностаївський р-н,
с. Червона Поляна
7) Шута Теодорій Іванович
Нова Каховка, пр. Дніпровський
8) Жеглов Іван Іванович
Нова Каховка, вул. Леніна
9) Коваль Федір Тимофійович
Білозерський р-н,
с. Ульяновка
10) Кикоть Поліна Максимівна
Нововоронцовський р-н,
с. Хрещенівка
11) Тананєєва Ольга Павлівна
Білозерський р-н,
с. Киселівка
12) Самойленко Микола Васильович
Високопільський р-н,
с. Миколаївка
13) Биленко Володимир Федорович
смт Нововоронцовка, вул. Суворова
14) Бабиченко Олена Олександрівна
Генічеськ, вул. Братів Коваленків
15) Голубнича Лідія Артемівна
Горностаївський р-н,
с. Заводівка

За виграшами звертатися: Херсон, Калиниченко Іван Федорович, власний кореспондент «ГУ» по Херсонській області, тел.636-32

ЧЕРКАСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Ящик шампанського
1) Ласкевич Олексій Корнійович
смт Чорнобай
2) Курятник Валентина Миколаївна
Золотоніський р-н,
с. Кривоносівка
2. Набір консервованої продукції
1) Крикливенко Іван Дмитрович
Катеринопільський р-н,
с. Бродецьке
2) Король Ліна Филимонівна
Монастирищенський р-н,
с. Коритня
3. Мішок цукру
1) Орел Григорій Васильович
смт Драбів, вул. Набережна
2) Крячок Іван Васильович
Канівський р-н,
с. Студенець

За виграшами звертатися: Черкаси, Титаренко Лідія Іванівна, власний кореспондент «ГУ» по Черкаській області, тел.47-12-87.

ЧЕРНІВЕЦЬКА ОБЛАСТЬ

1. Покривало декоративне
Дуда Максим Олександрович
Чернівці, вул. Козачука
2. Набір панчішно-шкарпеткових виробів
Гуцу Г. А.
Новоселицький р-н,
с. Костичани
3. Грошовий приз (за бажанням переможця може бути встановлено газовий лічильник)
Момотюк В.
Кельменецький р-н,
с. Росошани
4. Піч чавунна для дачного будиночка
Клим Петро Никифорович
Вижницький р-н,
с. Виженка
5. Журнальний столик
Палюх Євдокія Прокопівна
Сторожинецький р-н,
с. Межиріччя
6. Бібліотечка з найцікавіших видань Чернівецької видавничої спілки «Час»
Леськов Петро Васильович
Сокирянський р-н,
с. Селище
7. Абонемент на відвідування вистав Чернівецького музично-драматичного театру ім. О. Кобилянської
Безруких Віктор Іванович
Чернівці, б. Героїв Сталінграда

За виграшами звертатися: Чернівці, Бабух Василь Іванович, власний кореспондент «ГУ» по Чернівецькій області, тел.2-63-15

ЧЕРНІГІВСЬКА ОБЛАСТЬ

1. Магнітофон
Цілик Олексій Савович
Борзнянський р-н,
с. Хороше Озеро
2. Гумовий човен
Бойко Михайло Дмитрович
Прилуки, вул. К. Маркса
3. Трактор Т-25 ГМ
Унучко Петро Михайлович
Козелецький р-н,
с. Карпилівка
4. Бібліотечка історичної літератури*
1) Тищенко Іван Пантелеймонович
Борзнянський р-н,
с. Головеньки
2) Шудря Людмила Володимирівна
Срібнянський р-н,
с. Гнатівка
3) Давиденко Іван Іванович
Корюківський р-н,
с. Олександрівка
4) Закусилов Іван Олександрович
Чернігів, вул. Рокосовського
5) Ворона Михайло Євдокимович
Борзна, вул. Крупської
6) Примаков Павло Дем'янович
Городня, вул. 1 Травня
7) Швидченко Микола Васильович
Ічня, вул. Дрофаня
8) Хрей Григорій Хомич
Борзнянський р-н,
с. Комарівка
9) Мальцев Микола Іванович
Городнянський р-н,
селище Тополівка
10) Савченко Іван Микитович
Борзнянський р-н,
с. Оленівка
11) Помісячна Надія Михайлівна
с. Вокзал-Городня, вул. Вокзальна
12) Синявський Григорій Данилович
Чернігівський р-н,
с. Олишівка
13) Пипе Володимир Григорович
Чернігівський р-н,
с. Слобода
14) Мачача Олександр Іванович
Борзнянський р-н,
с. Галайбине
15) Яценко Дмитро Артемович
Новгород-Сіверський, вул. Дачна
16) Даниленко Сергій Пилипович
Козелецький р-н,
с. Косачівка
17) Науменко Кулина
Козелецький р-н,
с. Горбачі
18) Калиниченко Іван
Бахмацький р-н,
селище Батурин
19) Каснер Ніна Дмитрівна
Сосницький р-н,
с. Кудрівка
20) Каракуль Анатолій Іванович
Чернігівський р-н,
с. Березанка

За виграшами звертатися: Чернігів, Павленко Сергій Олегович, власний кореспондент «ГУ» по Чернігівській області, тел. 95-74-18

*** Виграш надійде поштою**

Шановні друзі! Вітаємо вас із виграшами! Нагадуємо, що отримувати виграш потрібно з паспортом.

«Злодії в законі» є. А чи є закон для злодіїв?

(Початок на 1-й стор.).

Стаття 19 КК дозволяє притягнути до кримінальної відповідальності за будь-який, передбачений кодексом, злочин будь-яку особу, яка сформувала намір інших осіб скоїти злочин, об'єднала їх зусилля, розробила план скоєння злочинних дій або здійснювала безпосереднє керівництво цими діями.

А стаття 69 КК, хоч і міститься у главі «Злочини проти держави», але аж ніяк не перешкоджає притягненню до кримінальної відповідальності осіб, які організували озброєну банду або вступили до неї з метою вчинення розкрадань, вимагань, зґвалтувань та інших злочинних дій. Причому передбачено, що факт озброєності банди можна вважати навіть у разі, коли в ній виявлено хоч одиницю холодної або вогнепальної зброї і доведено поінформованість її учасників про це.

Мало того, оптимісти, не заперечуючи нагальність прийняття нових законодавчих актів, спрямованих на боротьбу з організованою злочинністю (як-от нещодавно чинний Закон «Про боротьбу з корупцією») пропонують не поспішати приймати новий Кримінальний кодекс... Чому?

БУЛА Б ЛЮДИНА, А СТАТТЯ ЗНАЙДЕТЬСЯ, —

за таким жорстким принципом побудований чинний Кримінальний кодекс, але й цього комусь замало

Робота над створенням нового Кримінального кодексу України (КК), безумовно, заслуговує на схвалення і всебічну підтримку. Але в які строки її треба виконати і коли саме має бути прийнято новий КК?

Це непринципове, здавалося б, питання у певних обставинах набуває надзвичайно важливого значення. Справа в тому, що останнім часом на різних рівнях наукових та державних структур ставиться питання про необхідність термінового прийняття нового КК. Більше того, до Верховної Ради України вже надійшло два проекти КК, які запропоновано включити до розгляду на цій сесії, один з них внесено Кабінетом міністрів України, інший — народним депутатом України О.Матковським.

Микола МЕЛЬНИК.

Микола ХАВРОНЮК.

Законодавча база протидії корупції створена. Не вистачає лише одного: політичної мужності почати очищення, оскільки починати його цього разу доведеться не з п'яниць і хуліганів, як було за часів СРСР, а з посадових осіб державних органів, і насамперед, вищих державних органів.

Ми допускаємо, що робота над різними проектами КК не виключає можливості внесення термінових змін до чинного КК, якщо без них справді не обійтися, усунення недоречностей, що виникли в результаті інфляційних та інших процесів. У 1992 — 1995 роках було прийнято у новій редакції глави Особливої частини КК, що передбачають відповідальність за злочини проти держави і посадові злочини, внесені значні зміни у глави, котрі передбачають відповідальність за злочини проти власності, проти порядку управління, господарські злочини та інші. Саме через це КК зміг стати на захист багатьох прогресивних змін в нашому політичному, економічному, соціальному житті. Можливо, в[illegible] тепер є потреба встановити кримінальну відповідальність осіб, які створюють злочинні угруповання, не беручи участі в конкретних злочинах, або сприяють таким угрупованням, осіб, що злісно ухиляються від виконання своїх обов'язків по цивільно-правових угодах навіть після прийняття рішень арбітражними судами, посилити кримінальну відповідальність за невиконання судових рішень тощо.

Кримінальний закон — найбільш небезпечний засіб впливу на поведінку громадян, і його невиважене, непродумане, безпідставне застосування може спричинити надзвичайно тяжкі наслідки як для конкретних осіб, так і для держави та суспільства загалом. Тому перед тим, як приймати КК, з багатьох проблем необхідно визначитись концептуально. Зокрема, з критеріями суспільної небезпечності злочинів, з тим чи можуть нести кримінальну відповідальність юридичні особи, чи слід надавати суду надзвичайно широких можливостей у виборі виду і міри покарання, яким чином можна уніфікувати оціночні поняття «істотна шкода», «тяжкі наслідки» тощо. Це лише мізерна частина тих концептуальних питань, які треба вирішити перш ніж приступати до прийняття КК. Тим більше, з урахуванням наявності різних підходів, закладених у двох його офіційних проектах, автори яких тривалий час жорстко критикують позиції один одного.

Сьогодні підготовку нового КК не можна переводити у завершальну стадію, оскільки паралельно з розробкою його концепції має бути здійснена розробка узгоджень з нею і між собою концепцій кримінально-процесуального, кримінально-виправного, адміністративного законодавства.

На нашу думку, одночасно з розробкою концепції Кримінального кодексу необхідно впорядкувати системи, що виконують правоохоронну функцію. Слід концептуально визначити критерії розмежування правопорушень всіх видів, підстави, умови і порядок притягнення до юридичної відповідальності взагалі, а також до окремих її видів чи їх сукупності.

Отже, реформування кримінального законодавства повинно здійснюватись за такою послідовністю: прийняття Конституції та інших базових законів — розробка концепції правоохоронної системи держави та основ кримінальної політики — розробка концепції кримінального законодавства — підготовка і прийняття Кримінального кодексу. Лише за таких умов Україна може отримати стабільний, ефективний і правовий Кримінальний кодекс.

Основними аргументами негайного прийняття нового КК називають: застарілість чинного КК, незабезпечення ним адекватного врегулювання суспільних відносин, відсутність у ньому належної правової бази для ефективної боротьби зі злочинністю, зокрема організованою.

Однак, хоч як парадоксально це може видаватися, таке обгрунтування нагальності прийняття (підкреслюємо — прийняття, а не розробки) нового КК не може бути визнане безспірним. За нашим глибоким переконанням, у найближчий час новий КК приймати не слід. И ось чому.

Кримінальному кодексу не можна надавати пріоритет у регулюванні суспільних відносин. У статті 1 чинного КК підкреслено, що головне завдання цього документа охорона суспільного ладу України, його політичної та економічної систем, власності, особи, прав і свобод громадян і всього правопорядку від злочинних посягань. Як би не формулювались завдання нового КК, суть залишається єдиною: він є основним знаряддям охорони правопорядку, але його регулятивні функції не слід переоцінювати. Самий кримінальний закон не може регулювати суспільні відносини, він є і повинен залишатися похідним від інших законодавчих актів. Наприклад, як у кримінальному законі визначити, які діяння є загрозою для суспільного ладу України, якщо не прийнято Конституцію України і не визначено сутність суспільного ладу, при якому ми живемо чи збираємось жити? Остаточно не визначено ні політичну, ні економічну системи України, не розроблено до кінця і не закріплено в Конституції відносини власності, права та свободи громадян, що підлягають захисту від посягань, а також багато інших суспільних відносин, які у своїй сукупності складають правопорядок. Невже саме Кримінальний кодекс повинен стати основою для наступної розробки Конституції України та інших базових законів? Безумовно, горезвісна конячка може не тягнути, а штовхати віз, але куди вона його заштовхає?

Ефективність Кримінального кодексу значною мірою залежить від його стабільності. В багатьох країнах, рівнем правопорядку яких ми захоплюємося, кримінальні кодекси діють протягом десятків і навіть сотень років. Їх незначна корекція не перешкоджає поширенню серед громадян знань про те, що їм заборонено чинити під страхом кримінального покарання.

Новий КК України також треба приймати не на рік. Після його прийняття необхідно буде виключити саму можливість внесення до нього змін і доповнень, окрім виняткових випадків. Для законодавця важливіше досягти не просто залякування громадян, а стимулювання звичної законослухняної поведінки — це думка не нова.

Але стабільність КК прямо пропорційна стабільності законодавства, основним завданням якого є регулювання відносин у всіх сферах суспільного життя. Тому Кримінальний кодекс не можна приймати раніше, аніж на основі нової Конституції України будуть прийняті нові Цивільний і Цивільно-процесуальний, Господарський і Податковий кодекси, інші найважливіші законодавчі акти.

В останні роки мали місце неодноразові спроби вирішити економічні і політичні проблеми держави за рахунок кримінально-правових засобів. Але, скажімо, масовий вивіз українських товарів у Росію, Польщу та інші країни припинили не зміни, внесені до ст.70 КК (контрабанда), а зміни у митній політиці, у політиці ціноутворення, заходи, вжиті для стабілізації курсу карбованця та інші кроки економічного характеру. Грунт з-під ніг валютних «міняйл» вибили не зміни редакції ст.80 КК, (порушення правил про валютні операції), а прості організаційні заходи — розширення мережі пунктів обміну валюти, створення умов для вільного її використання і конвертування у рамках закону. Звісно, в сукупності з іншими економічними заходами.

Останнім часом приватні комерційні структури вирішують проблему неплатежів, що вразила виробництво і торгівлю, своєрідним способом. Не зумівши виконати зобов'язання за цивільно-правовою угодою, приватний підприємець припиняє діяльність підприємства, не закриваючи його офіційно і... відкриває нове, куди різного роду хитрощами переводить залишки своїх капіталів. За цього йому абсолютно байдужі спроби кредиторів стягнути з нього прямі борги і штрафи, можливість визнання банкрутом і т.п. Пропозиції встановити кримінальну відповідальність за такі дії навряд чи продумані. Між тим, вирішити проблему можна було б, зокрема, за допомогою організаційно-правових та економічних заходів.

Новий Кримінальний кодекс гідний прийняття, якщо він міститиме якісно кращий, найбільш ефективний механізм охорони правопорядку від злочинних посягань.

У двох офіційних проектах нового КК є велика кількість нововведень: встановлення кримінальної відповідальності юридичних осіб, введення поняття обмеженої відповідальності тощо. Але чи зможуть ці нововведення посилити протидію злочинності? І чи слід поспішати міняти, як кажуть, шило на мило?

Дослідження криміногенної ситуації свідчать, що найбільш характерними злочинами протягом останніх років залишаються розкрадання майна, вимагання, дії, пов'язані з незаконним обігом наркотичних засобів, вбивства, хабарництво тощо, які у загальній структурі злочинності складають більш як 90 відсотків. Решта припадає на долю більше двохсот інших складів злочинів, прямо передбачених КК.

Дещо утрируючи, можна сказати, що КК України побудований за принципом, який дає підстави стверджувати: була б людина, а стаття знайдеться. Тому немає підстав запевняти категорично, як це роблять деякі автори, що чинний КК не містить належної правової бази і його слід терміново замінити іншим. Прихильники нагальності реформи кримінального права оперують, зокрема, такими аргументами: у чинному КК не встановлено відповідальність за вчинення вбивства на замовлення, за керівництво злочинною групою, за бандитизм, не пов'язаний з політичним терором, за ухилення від сплати ввізного мита шляхом оформлення автомашин, що ввозяться в Україну, на пільговиків- «чорнобильців», за реєстрацію посадовими особами виконавчої влади суб'єктів підприємницької діяльності за неіснуючими або фіктивними адресами тощо.

Автори подібних публікацій, образно кажучи, допомагають працівникам правоохоронних органів безсило розводити руками. На нашу думку, чинний КК в разі вмілого використання передбачених у ньому кримінально-правових засобів спроможний сповна протидіяти всім суспільно небезпечним діянням, у тому числі зазначеним вище.

Наведемо лише один приклад. Судова колегія у кримінальних справах Кіровоградського обласного суду у грудні минулого року засудила громадянина П. за ч.4 ст.19 і п.п. «а» і «г» ст.93 КК України за організацію вбивства двох осіб. Суд визнав П. винним у тому, що він організував вбивство на замовлення двох осіб, заплативши виконавцям 20 тисяч доларів США, і засудив його та одного з виконавців вбивства до смертної кари.

Можна говорити про те, що нинішня криміногенна ситуація в Україні склалася не в результаті відсутності належної кримінально-правової бази, а в результаті невміння і небажання її ефективно використовувати.

Один лише новий КК не здатний істотно вплинути на ситуацію, бо вона пов'язана з недостатньою дієвістю багатьох кримінально-правових норм. Така низька дієвість має низку причин. Це — недостатній рівень освіченості багатьох представників правоохоронних органів, неповага до кримінального закону, у тому числі з боку владних структур, і, насамперед, корумпованість державного апарату.

Неповага до кримінального закону інколи інспірується самим законодавцем шляхом криміналізації діянь, котрі ні в громадян, ні у працівників правоохоронних органів не асоціюються із суспільною небезпекою (наприклад, спекуляція, порушення правил про валютні операції тощо). Подібні склади «злочинів» ми зустрічаємо і в проектах нового КК. Якщо такі закони претендуватимуть на дієвість, то по лінії державного кордону України доречно буде завчасно натягувати колючий дріт. Час врахувати попередні помилки і зрозуміти: кримінальна відповідальність повинна бути передбачена лише за діяння, що становлять реальну суспільну небезпеку.

Корупція в державних, у тому числі правоохоронних, органах нейтралізує дію кримінального закону, нерідко перетворює його із символу правопорядку у знаряддя розправи над небажаними владі особами, дає можливість мафіозним угрупованням розправлятися з конкурентами, зокрема політичними.

Микола МЕЛЬНИК,
головний консультант постійної Комісії Верховної Ради України з питань боротьби з організованою злочинністю і корупцією, кандидат юридичних наук;
Микола ХАВРОНЮК,
старший викладач Академії Служби безпеки України.

Незабутні

Піонер космонавтики постане не на Місяці

Донині пам'ять Юрія Кондратюка-Шаргея, одного з піонерів космонавтики, автора відкриття формули польоту космічної ракети, за якою американці здійснили політ і висадку на Місяць, було увічнено лише меморіальною дошкою в Полтаві.

І ось у студентів і викладачів Комсомольського політехнічного технікуму, зокрема в декана одного з факультетів, колишнього офіцера-ракетника Олександра Ігнатенка, визріла ідея встановити пам'ятник видатному землякові. Місцеві скульптори уже фактично завершили розробку образу, справа тепер за виготовленням двометрового п'єдесталу й мідного погруддя. Ініціативу підтримали міськвиконком та спонсори. Отож є реальна надія, що вже нинішнього літа Юрій Кондратюк-Шаргей постане в міді на майдані перед технікумом.

Григорій ГРИНЬ.

Полтавська область.

ВЕЧІР ЇЇ ПАМ'ЯТІ

ЗАВЖДИ юна, діяльна, весела, невгамовна, талановита. Вона була дуже вразливою, але вміла прощати. З любов'ю, від щирого серця зустрічала кожного, з ким її зіштовхувало життя. А коли тільки-но з'являлась на сцені — лунали оплески...

У цьому місяці відзначають четверту річницю смерті народної артистки Радянського Союзу Поліни Володимирівни Куманченко. На вечір пам'яті в Державний музей театрального, музичного та кіномистецтва злетілися друзі, колеги, шанувальники її таланту,а племінниця — акторка Київського Молодіжного театру Луїза Филимонова — подарувала музеєві свитку, в якій Поліна Володимирівна грала Лимерівну.

Харківський ТЮГ, ТРОМ, театр ім.Т.Шевченка, з 1961 року театр ім. І.Франка у Києві та інші. Вона зіграла понад 70 ролей у театрі і близько 20 — в кіно. Хто захоплювався нею, пам'ятає Аллочку-Мотрю («Тиха українська ніч» Євгена Купченка), Клеопатру («Чому посміхалися зорі» Олександра Корнійчука), Настю Гвоздиліну («Третя патетична» Миколи Пагутіна)...

На фотографії їй 47 років: такою вона і залишилася для нас — молода, сяюча, неповторна.

Ольга ГУТВАРЄВА.

На знімку: Поліна Куманченко в ролі Маріне (п'єса Маріки Бараташвілі «Маріне»). Харків, 1957 рік, театр ім. Т.Шевченка.

У номер

● *Крим*

На власному енергозабезпеченні?

За словами голови акціонерного об'єднання «Крименерго», через стихійне лихо на півострові було повністю відключено від енергопостачання близько двохсот населених пунктів, 2189 трансформаторних станцій, знищено понад 1400 високовольтних опор. Щоправда, Україна надала Автономній республіці належну допомогу. Тепер вся надія на «Дніпроенерго» та «Одесенерго».

Оскільки сталося роз'єднання енергосистем, ми працюємо ізольовано від Росії, — сказав голова АО «Крименерго» Анатолій Вороновський. — Не виключено, що Крим може залишитися на власному енергозабезпеченні. Тоді забезпечення півострова електроенергією триматиметься на рівні 10 нинішніх відсотків.

● *Полтава*

Робота — вона й у вихідні робота

У вихідні народний депутат України прем'єр-міністр Євген Марчук відвідав Миргородський виборчий округ 324. У дослідному господарстві імені Декабристів Євген Кирилович зустрівся з керівниками та спеціалістами цього та довколишніх колективних господарств. Прем'єр- міністр України відвідав також колективне сільськогосподарське підприємство «Заповіт Ілліча», де мав численні зустрічі й розмови з виборцями. Він, зокрема, поінформував їх про заходи уряду щодо забезпечення агропромислового комплексу пальним, добривами, запасними частинами, засобами захисту рослин та іншими матеріально-технічними й фінансовими ресурсами, аби селяни змогли успішно провести весняно- польові роботи.

Позивні футбольної весни

От тобі й реванш...

Минулого вівторка я був свідком розмови коментатора ОРТ Володимира Перетуріна у ЛФК ЦСКА з головним тренером московського армійського клубу Олександром Тархановим. Журналіст звернувся до нього з досить дивним, як на мене, проханням. Дізнавшись, що на зборі в Ізраїлі москвичі мають намір провести товариський матч з київським «Динамо», побажав обов'язково взяти реванш за поразку спартаківців Владикавказа від киян у фіналі Кубка співдружності. Тарханов пообіцяв постаратися виконати прохання. Цей сюжет потрапив до недільного «Футбольного огляду» на каналі ОРТ.

Але на момент передачі матч уже відбувся. І який конфуз стався, судіть самі з інформації, що нам надав працівник прес-служби динамівського клубу Олександр Сердюк.

Динамо (Україна, Київ) — ЦСКА (Росія, Москва). 7:2 (2:1). 1:0 Шкапенко, 2, 1:1 Хохлов, 6, 2:1 Шкапенко, 21, 3:1 Ребров, 54, 4:1 Косовський, 59, 4:2 Герасимов, 72, 5:2 Костюк, 73, 6:2 Косовський, 78, 7:2 Шматоваленко, 82.

Кияни виступали в такому складі: Шовковський, Лужний (Хомин, 78), Бежenар (Ващук, 72), Головко (Леженцев, 78), Михайленко, Дмитрулін (Шматоваленко, 46), Похлєбаєв (Костюк, 69), Шкапенко, Коновалов (Косовський, 46), Леоненко (Ребров, 46), Шевченко (Русак, 79).

От тобі й реванш! Український чемпіон мав величезну ігрову перевагу, ліпшу функціональну підготовку. А головне — його тактика була значно привабливішою.

Ще один приємний момент: після важких травм і тривалого лікування в складі динамівців з'явилися Коновалов та Дмитрулін. Що ж, побажаємо і їм, і всім футболістам київського «Динамо» по можливості уникати травм.

До речі, наш чемпіон перед цією зустріччю грав з ізраїльським клубом вищої ліги «Хапоель». У напруженій боротьбі гору взяли українці — 3:2. Відзначилися Шевченко, Ребров, Шкапенко.

Київське «Динамо» в Ізраїлі зіграє ще кілька контрольних поєдинків, а 25 лютого повернеться в Україну.

На ізраїльських стадіонах готуються до другого кола національного чемпіонату й донецький «Шахтар». Український клуб зіграв унічию — 1:1 — з командою «Зеніт» (Санкт-Петербург), яка повернулася до вищої ліги російського чемпіонату. А потім донеччани (що особливо приємно) взяли гору над олімпійською збірною Росії — 2:1.

Віктор БРАНИЦЬКИЙ.

На знімку: півзахисник київського «Динамо» Павло Шкапенко, який в останніх матчах забив три м'ячі.

Фото Миколи БОЧКА.

***

Хокей. Чемпіонат МХЛ. Крылья Советов (Москва) — Сокіл (Київ) — 7:0. ЦСКА — 34 очка, Хімік — 32, Автомобіліст, Крылья Советов — по 31, Торпедо Н-Н — 26, Трактор, Металург — по 23, Сокіл, Торпедо У-К — по 22, Нефтехімік — 17, Сибір, ЦСК ВПС — по 16, Булат — 8, Тівалі — 4.

Моя дружина мене береже

Підрозділ міської дружини створено в Луганську. Поки що присягнули 13 чоловік, але до кінця року кількість дружинників зросте до 150. Спільно з міліцією вони дбатимуть про порядок на ринках, на вулицях міста, а також у громадському транспорті. Це — справжні професіонали, які витримали суворий конкурс та закінчили місячні курси.

Стати дружинниками виявили бажання й деякі правоохоронці.

Ярмарки стукають у наші двері

СХОЖЕ, що Луцьк справді стає традиційним місцем проведення міжнародних виставок-ярмарків. За попередніх два роки в обласному центрі Волині відбулося 12 ярмарків, у яких взяли участь понад 300 підприємств, фірм та організацій з 12 країн світу. Організовує великі торгові імпрези приватне спільне українсько-польське підприємство «Едам — Світ», яке очолює Олексій ЛЕВЧЕНКО.

— У кінці лютого розпочинаємо новий тур виставок-ярмарків «Міст-96», — розповів Олексій Юрійович. — Із шести запланованих два проведуть у Луцьку фірми Угорщини та Польщі, з якими в нас склалися добрі ділові стосунки. Є заявки на участь у нашому ярмарку підприємств з інших країн Європи. Мені, наприклад, приємно сказати, що наш міжнародний ярмарок «Міст» занесено до каталогу торгової палати України «Виставки-ярмарки», рекламно-інформаційного каталогу «Світ реклами», каталогів Німеччини та Польщі.

У торговій виставці-ярмарку «Дім твоєї мрії», що відбудеться в Луцьку з 27 лютого по 3 березня, візьмуть участь 40 фірм з України, Польщі, Словаччини, Білорусі, Молдови, Угорщини. Тут уперше можна буде ознайомитися з новими технологіями в промисловому й житловому будівництві. Отож і кажуть щастить: на ярмарку можна буде не тільки подивитись, але й придбати необхідне.

Богдан БЕРЕКЕТА.

Луцьк.

На знімку: Олексій Левченко.

Два на два — буде... гармидер?

ДОНЕДАВНА ідейні інтереси комуністів та соціалістів у обласному центрі відстоювала газета «Хмельницький вечірній». Праве крило партій гуртувалося довкола рупора УРП — газети «Час», яка існує завдяки підтримці агрофірми «Проскурів» Хмельницького району.

Та в середині минулого року обласна організація Компартії України вирішила схилити баланс пресової сили вліво й почала видавати газету «Комуніст Поділля». До роботи залучили журналістів з солідним партійним стажем. Вшанування на її сторінках річниці від дня народження Сталіна не на жарт насторожило молодих бізнесменів. Вони стали спонсорувати крайову організацію Руху та видання газети реформаторського характеру. І ось нещодавно у кіосках з'явилася четверта партійна газета під одновменною назвою «Рух».

Та за різних орієнтацій є в усіх партіях спільний знаменник — сварливий дух, нехтування етики політичної і журналістської дискусії. Відсутність аргументів і фактів підмінюється навішуванням ярликів. Юнкорівський непрофесіоналізм? Коли б так. Адже всі чотири редактори пройшли свого часу добру школу компартійних видань, у яких суворо карали за порушення журналістської етики. А хто ж, як не четверта влада, має кликати до спокою, єдності та копіткої праці на благо процвітання держави? Думаймо. А потім пишімо.

Михайло ВАСИЛАШКО.

Хмельницький.

Запитуйєте — відповідаємо

МІНСОЦЗАХИСТУ РОЗ'ЯСНЮЄ...

***У ЛИСТАХ** наших читачів чимало запитань до Міністерства соціального захисту населення України щодо Закону «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту». На деякі з них відповідає начальник управління у справах інвалідів Уляна Мостіпан.*

ПОКАЗАННЯ СВІДКІВ НЕДІЙСНІ

після звільнення нашого села від окупантів мені було всього дванадцять, але роботу я виконував нарівні з дорослими. Коли виписували трудові книжки, то всі роки, що я працював, дописали матері. Чи маю я право на пільги прирівнених до учасників Великої Вітчизняної війни, чи можу я поновити ті роки, якщо це підтвердять свідки?

Євген Колісник.

Успенка Онуфріївського району Кіровоградської області.

Згідно з Законом України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» до учасників війни належать особи, які в роки війни працювали в тилу на підприємствах, в установах, організаціях і в колгоспах та мають на це відповідні документи.

Якщо архіви за період роботи в роки війни збереглися, а в списках працюючих ваше прізвище відсутнє, то підстав для надання вам статусу учасника війни немає. Показання свідків у даному разі до уваги не береться.

Я ТЕЖ ПРАЦЮВАВ НА ПЕРЕМОГУ, ЧОМУ НЕ МАЮ ПІЛЬГ?

Я працював в одноосібному господарстві до війни і в повоєнні роки в селі Поступель Ратнівського району Волинської області, оскільки до 1948 року в нас колгоспів не було. Працював на лісозаготівлях, допомагав харчами партизанам, здавав натурпоставки. Чи прирівнююся я до учасників Великої Вітчизняної війни? Квитанцій я не зберіг, але живі свідки залишилися.

Микита Василюк.

Кривий Ріг.

Проектом закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту», який прийнято у другому читанні Верховною радою України, передбачено : особам, які в роки війни працювали в одноосібному господарстві, надати статус учасника війни. Цей факт має бути підтверджений документально.

ЯКЩО ВЧИЛИСЯ І ПРАЦЮВАЛИ ОДНОЧАСНО

Після визволення Конотопа від фашистів студенти самі відновлювали залізничний технікум. Чому вони не прирівнюються до учасників Великої Вітчизняної війни, а ті студенти, котрі працювали на відновленні вагоноремонтного заводу, прирівнюються?

Петро Калениченко.

Конотоп Сумської області.

Проектом Закону України «Про внесення змін і доповнень до Закону України «Про статус ветеранів війни, гарантії їх соціального захисту» передбачається особам, які в роки війни навчалися в середніх і вищих навчальних закладах і працювали, надати статус учасника війни.

ХОЧ БУЛА УЧЕНИЦЕЮ, А ТРУДОВУ КНИЖКУ МАЛА

У роки війни я жила в Туркменії, у всьому допомагала дорослим. Коли розформували наш дев'ятий клас, бо хлопців забрали на фронт, рік працювала телефоністкою , це записано в моїй трудовій книжці. Потім виїхала в Україну. Які ще підтвердження потрібні, щоб бути прирівненою до учасника Великої Вітчизняної війни?

Олена Ленченко.

Лозова Харківської області.

При наявності правильного запису в трудовій книжці про роботу в роки війни питання щодо надання статусу учасника війни має бути вирішене позитивно.

Відповіді записала Марія ДАВИДЕНКО.

Як ся маєш!

«Я не намагаюся надягати на себе маску, бо тоді це буде «Маски—шоу»

Такий розхристаний час: хто тільки і в який спосіб не робить нам гарно. Які імена зазвучали на естраді — Каріна, Ірчик, Ані, Астрая (не хочемо нікого образити). А Бурмака комплексує, коли її називають Марійкою, бо вийшла з дитячого віку. Тиха вишукана жінка з філологічною освітою. Не мріє завести мавпочку. Але мріє заспівати з симфонічним оркестром. Хочете — вірте, хочете — ні. Ідея підказана під час гастролей у Америці. Є інший проект — співпраця з кількома відомими гуртами. І вже зовсім протилежний —підсилити гітару акустичними інструментами: скрипкою, сопілкою, може, легкою перкусією...

Перетворившись із барда на поп-співачку, може, щось і втрачаєш, але отримуєш чимало нових засобів для самовираження. А потім настає час, коли хочеш з'єднати їх у коктейлі. А тут з'являється хитрий змій телебачення і пропонує до коктейлю лимончик — авторську на УТ програму. І нову роль — телеведучої. Український музикант узагалі майстер на всі руки — сам себе продюсує, вірші пише, музичні передачі веде. Через очевидний брак тих, хто мав би це робити замість нього. Отож, дивіться на УТ-2 по суботах о 20.30 культурологічний тижневик Марійки Бурмаки «КІН».

Сказати, що Марійка стала закінченим журналістом, ми не наважилися б. Немає патологічного прагнення осягнути неосяжне. І слава Богу. Бурмака називає свою передачу суб'єктивною: «Я не намагаюся надягати на себе маску, бо тоді це буде «Маски-шоу». Крім того, вона сподівається підтвердити думку, що й серед музикантів є розумні. І закінчує веселою фразою: «З кожною передачею я стаю розумнішою». Хоча це виняток — жінка з чоловічим інтелектом на естраді.

Але не це найважливіше в житті Бурмаки. А те, що її дочці Яринці виповнилося десять місяців. Вона вже каже «мама» і, доки мама Марія розмовляє по телефону, їздить навколо неї в «ходунках». З усього видно, скоро піде.

І остання новина: узявши з собою Яринку й чоловіка, Марія поїхала на запрошення режисера Василя Вовкуна на фестиваль «Покуть» — до Харкова, на батьківщину. Як гостя і зразок використання в сучасній музиці фолк-мотивів.

Людмила МИКИТЮК.
Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Реклама

Арбітражним судом Львівської області порушено справи про визнання банкрутами:

—державно-комунального підприємства побутового обслуговування — перукарні «Врода», справа № 2/1019 від 21. 08.95 р., юридична адреса: 290000, Львів, вул. Каховська, 33; банківські реквізити: р/р 000500517 у Скнилівському філіалі західно-Українського комерційного банку, МФО 325042;

—приватного підприємства «Арміда», справа 2/1095 від 18.09.95р.; юридична адреса: 290069, Львів, вул. Шевченка, 323; банківські реквізити: р/р 000468120 в Личаківському міжрайонному відділенні Укрсоцбанку Львова, МФО 325097;

—малого приватного підприємства «Галич-К°», справа 2/954 від 08.08.95 р. юридична адреса: 290016, Львів, вул. М. Вовчка, 3/11; банківські реквізити: р/р4680610 в Львівській філії ЗАКБ «Лісбанк», МФО 325149.

Арбітражний суд приймає заяви кредиторів та можливих санаторів упродовж місяця зі дня публікації цього оголошення за адресою: Львів-4, вул. Винниченка,3.

АО «Украгропромтехника»

реализует со складов Киева и областных баз Украины

1. **Зерноуборочные комбайны:** Дон-1500, СК-5 «Нива», «Енисей-1200», КЗС-3 «Русь» прицепной «Простор» (запчасти к ним)
2. **Кормоуборочные комбайны:** «Полесье-250», КСК-100, «Полесье-1500», КДП-3000, КПИ-2,4 и запчасти к ним
3. **Трактора:** Т-150к, МТЗ-80-82, ЮМЗ-6АЛ, Т-25, Т-16 (запчасти к ним)
4. **Прицепы тракторные** 2 ПТС-4, ПТС-4У
5. **Плуги тракторные:** ПЛН-8-35, 5-35, 4-35, 3-35 (запчасти к ним)
6. **Бороны дисковые:** БДВ-3,0,6,6, БДН-38, БДТ-01 (запчасти к ним)
7. **Культиваторы:** КПС-3, 3Ф, КПС-4, КФ-5,4, КШП-3,8 (запчасти к ним)
8. **Сеялки:** СЗ-3,6, СЗТ-3,6 ССТ-12В, СУПН-8А, СО-4,2 (запчасти к ним)
9. **Разбрасыватели органических удобрений:** ПРТ-7А, ПРТ-11, ПРТ-4 (запчасти к ним)
10. **Разбрасыватели минеральных удобрений:** МВУ-900, МВУ-100, МВУ-0,5 АГ
11. **Пресс-подборщики:** ППР-750 (100) ПВ-6
12. **Машины для уборки свеклы:** КС-6Б-01, БМ-6Б, РКМ-6, СПС-4,2 (запчасти к ним)
13. **Автомобили:** КамАЗы, МАЗы, КрАЗы, ЗИЛ-ММЗ-45063 (самосвал, дизель), ГАЗ-4301, 3307, «УАЗы», «Нива», «Москвич», «Иж-2715».
14. **Двигатели:** ГАЗ-53, УАЗ, «Волга», «Москвич», запчасти к автомобилям КрАЗ, ЗИЛ, ГАЗ-53, ГАЗ-2410, (31029) УАЗ-469, 452, «Москвич», «Жигули», «Таврия»

Поршневые группы для автомобилей и тракторов: КамАЗ, ГАЗ-53, ГАЗ-24, УАЗ, ЗИЛ-130, М-2141, Д-240, ЯМЗ-236, ЯМЗ-238.

Аккумуляторы: 6СТ-55, 60, 85, 90, 132, 190, 195

Авторезина: КамАЗ, МАЗ, ГАЗ, УАЗ, «Волга», «Москвич», «Жигули».

Рукава высокого давления, Тосол, О. Ж. «Лена», тормозная жидкость: «Нева», «БСК», электролит, масла двигательные (дизельные, карбюраторные), масла трансмиссионные, веретенные.

15. **Навозоуборочные транспортеры** ТСН-3Б, вакуумные установки, охладители молока ОМ-1500

Представительства в областях:

г. Винница (0432) 27-79-05, 27-86-41; г. Днепропетровск (0562) 12-23-16, 12-21-35; г. Житомир (04143) 2-57-68, 2-11-94; г. Житомир (0412) 22-17-19, 22-94-77; г. Запорожье (0612) 65-15-98, 67-41-16; г. Ивано-Франковск (03422) 2-70-59, 4-42-67; г. Кировоград (0522) 27-03-51, 27-25-12; г. Козелец (04646) 2-14-06; г. Луганск (06461) 3-10-53, 3-20-80; г. Львов (0322) 42-62-30, 42-55-63; г. Луцк (03322) 4-43-27, 6-04-22; г. Николаев (05132) 3-02-40, 9-33-22; г. Одесса (0482) 22-01-49, 32-76-03; г. Ривное (03622) 2-14-05, 2-00-79; г. Сумы (0542) 25-00-24, 25-01-39; г. Тернополь (03522) 2-52-60, 5-27-29; г. Хмельницкий (03822) 6-61-75, 6-46-63; г. Харьков (0572) 23-40-63, 23-41-83; г. Херсон (0552) 54-26-02, 54-64-68; г. Черкассы (0472) 63-49-51, 63-49-47; г. Чернигов (04622) 7-45-24, 3-41-97; г. Черновцы (03722) 5-39-89, 9-97-05.

Шановні акціонери!

12 квітня 1996 р. о 13.00 у приміщені підприємства (252045, м. Київ, Столичне шосе, 90) відбудуться

ВІДКРИТІ ЗБОРИ АКЦІОНЕРНОГО ТОВАРИСТВА "УКРАЇНСЬКА АВТОМОБІЛЬНА КОРПОРАЦІЯ"

Порядок денний

1. **Звіт Правління про підсумки фінансово-господарчої діяльності УАК у 1995 р. та доповідь про головні напрямки роботи Корпорації у 1996р.**
2. **Звіт ревізійної комісії УАК.**
3. **Зміна Статуту акціонерного товариства.**

ПРАВЛІННЯ

Предприятие реализует:

— мешки бумажные, открытые и закрытые
— гидроизоляционный материал «БРИЗОЛ».

Тел.: (044) 224-60-51, 225-50-55, 221-39-99.

ЭКОТЕХНИКА

Реализуем со складов:
мускатный орех 1/25 гр,
гвоздика 1/20 гр,
лавровый лист 1/10 гр,
ванильный сахар 1/10 гр,
лимонная кислота 1/100 гр,
какао-порошок 1/100 гр,
горчичный порошок 1/100 гр,
перец черный молотый 1/25 гр,
перец черный горошек 1/25 гр,
перец душистый 1/25 гр,
перец красный молотый 1/25 гр,
корица молотая 1/25 гр,
кориандр молотый 1/25 гр,
мак 1/250 гр.

Телефоны:
в Киеве (044) 244-09-81
(044) 244-09-82
(044) 277-35-00
в Днепропетровске (0562) 42-38-84
в Херсоне (0552) 54-91-93

Приглашаем посетить новый автомобильный рынок в Литве
(Вильнюс, Гарюнай).

Работаем ежедневно, кроме понедельника.

Полное оформление документов.

Администрация: тел. (8-10-3702) 72-33-54, факс 72-25-77.

ВАТ «Олександрійський м'ясокомбінат» скуповує сертифікати акцій підприємства за ціною: 1 акція — 1050 тис. крб. Бажаючим продати належні їм акції звертатися до відділу приватизації комбінату за адресою: 317900, м. Олександрія Кіровоградської обл., Куколівське шосе, 7.

Тел.2-33-19, 2-22-64.

САМЫЙ КРУПНЫЙ СКЛАД
запасных частей к болгарским погрузчикам

- около **200** наименований з/ч по каталогам "БАЛКАНКАРА"
- авто- и электропогрузчики
- электроштабелеры ЕВ 818.56
- электротельферы цепные и канатные
- тележки гидравлические (2 т)
- Электродрели, углошлифовальные машины

Ремонт и обслуживание а/погрузчиков
Приобретем б/у автопогрузчики

Луганск:
348017, Луганск, ул. Цимлянская, 2
Факс: (0642) 54-03-45
Тел.: 54-70-72, 54-01-02, 54-00-71

Тернополь:
Тел./Факс:
(03522) 2-52-59

Поршневая группа
(гильза, поршень, палец, кольца, вкладыши, прокладки)

ДЛЯ АВТОМОБИЛЕЙ...
КамАЗ, МАЗ, КрАЗ, ГАЗ-53, ЗИЛ-130, ИКАРУС, УАЗ, ГАЗ-24, Москвич-412, ВАЗ, ЗАЗ, ГАЗ-21

...И СЕЛЬХОЗТЕХНИКИ
Т-150, МТЗ-80, -82, ДТ-75, «Дон», «Нива», «Колос», для двигателей: Д-240, СМД-14, -18, -20, -22, -31, -60

ЗАПЧАСТИ для ГАЗ-53: коленвал, диск сцепления ведомый, корзина сцепления, распредвал.

ЗАПЧАСТИ для КамАЗа: выжимной подшипник.

***Плунжерные пары, распылители, форсунки* для МАЗ, СуперМАЗ, КамАЗ, КрАЗ, Т-150.**

Оформление и отгрузка за 10 минут!
КМП «ЭВО», Киев, ул. Улитина, 43 (Святошино)

Тел. (044) 452-1215, 450-9195 (с 9.00 до 17.00)

Оил - холдинг
предлагает:
Трансформаторные
Индустриальные
Компрессорные
Моторные

ТЕХНИЧЕСКИЕ МАСЛА
(в цистернах и фасованные)

Возможна доставка по СНГ
Тел.: (095) 285-9344,
Т/факс: (095) 285-3723

Заключаем договора на 1996г.

НАСОСЫ

ГЛУБИННЫЕ
ЭВЦ 4", 5", 6", 8", 10", 12"
И БЫТОВЫЕ

со складов в Буче и по Украине
(50 моделей, станции управления, спецпровод)

Тел. в Киеве: (044) 530-9402, 276-2588
Тел. в Буче: (04497) 52-4-02

Звоните нашим региональным представителям:
Черновицкая обл., Новоселица : (03733) 2-06-49, 2-06-58
Черкасская обл., Лысянка : (04749) 2-26-80, 2-24-82
Волынская обл., Горохов : (03379) 2-28-33, 2-13-89
Хмельницкая обл., Виньковцы : (03846) 2-14-92
Чернигов : (04622) 2-40-15 Черкассы : (0472) 42-30-67

ПРОДОЛЖАЕМ ФОРМИРОВАТЬ СЕТЬ ДИЛЕРОВ

«ПРИПЯТЬ»

АТ «Луцький підшипниковий завод» виготовляє і реалізує:

— підшипники роликові конічні однорядні

7204A	7207A	7208A	7210A	7224A	7230A	7309A
7310A	7313A	7315A	7508A	7511A	7515A	7517A
7520A	7536A	7608A	7609A	7610A	7611A	27613A
7614A	807713A	7804XУ	7805У	7815A	7909A	2007913A

— товари широкого вжитку
— металеву меблеву фурнітуру: петлі накладні, врізні, карточні, кутники.

Гарантуємо високу якість, надійність, доступні ціни.
Тел.: (03322) 6-34-49, 6-15-31. Факс (03322) 6-17-30.
263017, м. Луцьк, вул. Боженка, 34.

АО "Агротехсбыт"

предлагает недорого

- Шины для сельхозтехники
- Дизель-электростанции
- Грузовые автомобили **ЗИЛ**
- Двигатели и запчасти **КАМАЗ, ЗИЛ, ГАЗ**

т/ф.:(044) 211-41-79,213-89-19

ПРИОБРЕТАЕМ

САХАР,
МУКУ 1 И В/С

По встречным поставкам дизельное топливо, бензин АИ-76, а/м МАЗ, тракторы МТЗ

САХАР
МУКА

Тел./факс в Минске (0172) 10-11-18

Предприятие «Днепрторгкомцентр» реализует со склада в Днепропетровске

АВТОШИНЫ

для грузового, легкового и с/х транспорта.

Тел.: (0562) 78-69-07, 78-69-06,
Тел./факс (0562) 78-46-93.

Організація купує ячмінь пивоварний і фуражний.
Можливий бартер на нафтопродукти.
Тел.: (03422) 4-04-04, 4-73-71; факс 4-72-54.

ТРУБЫ

- **Ду 15-76 мм ГОСТ 3262**
- **диам. 89, 102, 108, 114, 133, 152 мм ГОСТ 10704**
- **диам. 219, 273, 325, 426**
- **диам. 530-1220**

ШВЕЛЛЕР 10, 14, 16
УГОЛОК 25, 32, 35, 40, 90

Все трубы со склада в Киеве
Возможна доставка ж/д транспортом

Телефоны в Киеве:
(044) 446-63-38, 446-41-45
294-88-77, 294-89-86

Масниця — прощання з зимою

В Україні з давніх-давен справляли в останній тиждень перед Великим постом Масницю. Так називали свято проводів зими та її одвічних супутників — холоду, темряви — і урочистої зустрічі весни, яка несла з собою світло, тепло і радісне пробудження природи.

Весь тиждень Масницю величали. Найбільшого розмаху свято набувало у «широкий» четвер, а в останній день, на пущення, у «прощальну» неділю, опудало Масниці — оберемок соломи у жіночій хустці, прикрашений квітами чи стрічками, — спалювали або топили у річці. До багаття треба було кинути старі непотрібні речі, завдяки чому кожна оселя ніби очищалася від усього недоброго і злого. За звичаєм готували холодець зі свинячих ніжок, тому ця неділя ще звалася «ніжковими заговинами».

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

Запитуєте — відповідаємо

Вас звільнили незаконно

Під час виконання трудових обов'язків одержав каліцтво, внаслідок якого перебуваю третій місяць на лікуванні. Адміністрація кооперативу, в якому я працюю, звільнила мене за скороченням штату і передала мою трудову книжку через співробітника. Поясніть мені мої права.

Василь БЕРЕЗНИЙ.

Київ.

Звільнення працівника під час його тимчасової непрацездатності або перебування у відпустці, крім випадків цілковитої ліквідації підприємства, установи, організації, згідно з ч. 4 ст. 40 КЗпП, не допускається.

Таку категорію трудових спорів розглядають у районному (міському) суді. Працівникові у такому разі слід протягом місяця з дня вручення копії наказу про звільнення або видання трудової книжки звернутися до суду. У разі відновлення на роботі, працівникові за час вимушеного прогулу сплачують середній заробіток або той, який зберігався за працівником, коли той перебував на лікарняному.

Відповідно до ст. 11 Закону України «Про охорону праці» підприємство зобов'язане також відшкодувати працівникові шкоду, заподіяну йому пошкодженням здоров'я, у повному обсязі втраченого заробітку і виплатити одноразову допомогу.

До того ж працівник має право вимагати через суд, згідно зі ст. 12 цього закону, відшкодування моральних збитків, завданих незаконним звільненням.

Марина КОВАЛЬЧУК.

Вікно у природу

У вирій... на ферму

Нинішньої зими на Херсонщині залишилися численні зграї граків, шпаків, гусей, лебедів. Водоплавні уподобали собі багаті на рослинний корм прибережні води лиманів Чорного моря, заплави Дніпра з ополонками, живляться зеленою озимих культур на полях. А шпаки і граки переселилися на тваринницькі ферми, хоча запрограмовані жити цієї холодної пори на півдні Африки. На подвір'ях ферм, у складських та інших приміщеннях птахи знаходять собі поживу. Зокрема, ті самі шпаки часто злітаються на ферму колгоспу імені Калініна Голопристанського району в такій кількості, що місцями закривають небо.

Ми попросили прокоментувати цей незвичайний факт доцента Херсонського педінституту, кандидата біологічних наук, досвідченого орнітолога, який протягом десятиліть вивчає життя птахів на Херсонщині, Сергія СЕМЕНОВА.

— Така антиінстинктивна поведінка птахів — не новина, — розповідає Сергій Михайлович. — Тепла осінь, достаток корму спонукає пернатих відкладати далекі подорожі у вирій, влаштовуватися на зиму вдома, або гальмувати, як то кажуть, на півдорозі, на середині маршруту. Херсонщина якраз дуже підходить для зимування птахів. Чорні дрозди, приміром, давно уподобали Кінбурнський півострів, співучих дроздів, які пролітають над територією області на шляху до традиційних місць зимівлі, бачили взимку навіть у наших містах, лебеді багато років годуються у Джарилгацькій затоці, Утлюкському лимані тощо.

Але нерідко відхилення від сталої міграції пов'язані з неприємними сюрпризами для птахів. Дійшло до того, що, наприклад, за нинішньої холоднечі лебеді, надто обережні й лякливі створіння, беруть корм із людських рук, адже це — єдина надія вижити. «Інстинктивні прорахунки» дорого обходяться і шпакам. Я особисто спостерігав, як в одну із минулих зим зграйки цих птахів ховалися від негоди під мостом через річку Кошову в Херсоні. Вдарив великий мороз, і тисячі замерзлих тушок посипалися на кригу. Судячи з ситуації яка склалася тепер, граки й шпаки зможуть більш-менш нормально перезимувати. Для них на фермах корму вистачить. Та й весна вже не за горами.

Іван КАЛИНИЧЕНКО.

ПОРАДИ НА ЩОДЕНЬ

***Немає** такої людини, яка б усе вміла. Доводиться вчитися давати раду чи то у міській квартирі, чи на приміській дачі. Уміння ж приходить з досвідом. Для тих, хто не любить сидіти у вільну хвилину без діла, хто до всього прагне докласти своїх рук, кому не бракує ініціативи, винахідливості, допитливості — наші поради. А що знати й уміти — за плечима не носити.*

Ой сад-виноград

● Це добре, що стільки випало снігу. Бо дерева під ним, як під теплою ковдрою — коріння надійно вкрите від колючих морозів. А з іншого боку — біда: їм чималої шкоди можуть завдати миші. Рекомендується щільно утрамбувати сніг навколо штамбів дерев. Для молодих насаджень є ще надійніший спосіб захисту: на нижню ділянку стовбура одягають циліндр з жерсті і заглиблюють його у грунт на два-три сантиметри.

Виготовляють такі циліндри дуже просто: ножицями нарізують смуги жерсті завширшки 15—20 сантиметрів і згортають їх; краї зчіплюють. Можна використати жерсть від великих консервних банок. Треба стежити за тим, щоб циліндр не надто щільно прилягав до стовбура плодового дерева.

Мала економіка

● Усього за півгодини можна збільшити розмір курточки чи комбінезона, з яких виросла дитина. Для цього від вовняних, зношених шкарпеток, які вже неможливо заштопати, відріжте верхню частину (як правило, цілком без пошкоджень) і пришийте відрізаним кінцем до обшлага комбінезона чи куртки, резинкою донизу. Вийде зручний в'язаний манжет, який щільно облягатиме зап'ястя. Так само можна подовжити і низ штанців.

Домашня хімчистка

● Коли хутряний одяг намокне — обережно струсіть його і повісьте на плічка подалі від грубки чи батареї. Коли висохне, енергійно струсіть. Злиплі ворсинки не можна розчісувати ні щіткою, ні гребінцем.

● Шубу час від часу вибивайте. Якщо вона дуже запорошена, розкладіть її на простирадло хутром донизу і вибивайте. Не вішайте біля побіленої вапном стіни. У шафі шуба має висіти вільно, щоб ворс не м'явся. Прийде весна — зашийте її у простирадло чи запакуйте в паперовий мішок і повісьте до шафи.

● Хутро треба провітрювати регулярно в сонячні дні. Повертаючи і легко стріпуючи, обережно вибивайте його гнучкою лозиною.

● Хутряні речі не рекомендується пересипати нафталіном, бо він сушить ворсинки.

Сам собі майстер

● Здавалося б, просто врізати в двері внутрішній замок. Та без відповідних розрахунків зробити це неможливо. По-перше, важливо точно визначити отвір у косяку. Для цього до місця, де намічається отвір, приклеюють чистий аркуш паперу. Потім щільно закривають двері і ключем висувають ригель замка, притиснувши його до паперу. Ригель відіб'ється на папері. Отут і буде місце для нього в косяку.

● Щоб при настиланні підлоги ДВП не коробилися, слід потилно з шорсткого боку промастити (хутровим валиком) дуже гарячою оліфою, а ліпше — двічі і просушити. Лише після цього можна починати настилання підлоги.

● Чи не найпростіша годівниця для синичок — з молочного пакета. Проріжте льоток діаметром 36 міліметрів, зачепіть паперову пірамідку за верхівку і повісьте на дерево. Горобців годівниця, яка постійно гойдається, відлякує, а синички відвідуватимуть її із задоволенням.

Візьміть на замітку

Домашню роботу ліпше виконувати без каблучок і браслетів — інакше полірована поверхня каблучки, каменю чи браслета може подряпатись і втратити блиск.

Золоті прикраси варто знімати й тоді, коли займаєтесь косметикою — мазі, креми, приготовлені на основі ртуті та її солей, можуть змінити забарвлення золота, залишити на ньому білі плями і навіть зруйнувати.

Мал. Олега ГУЦАЛА.

Перлини з дитячих вуст

Хочу мати наречену!

Маленький Сашко, побувавши з батьками на весіллі, поділився з мамою:

— Знаєш, мамочко, я теж хочу мати наречену.

— Ось підеш завтра в садочок і вибереш серед дівчаток.

— Е, ні, — відповів Сашко. — Вони там усі маленькі, а я хочу велику, красиву і дуже нарядну!

«А мені іграшка!»

Івасика зацікавив настінний термометр. Приставив стільчика і намагається його зняти.

— Не чіпай, Івасику, термометр, то не іграшка, — сказала йому бабуся.

— Це тобі, бабусю, термометр, а мені — іграшка, — серйозно заперечив Івасик.

ГОЛОС УКРАЇНИ

Засновник — Верховна Рада України.
Видавець — Президія Верховної Ради України.
252019, м. Київ-19, вул. М. Грушевського, 5.
Газета виходить з 1 січня 1991 року.

Адреса редакції: 252047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.

♦ ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 441-88-23; телефакс — 224-72-54; відділ реклами — 441-89-34, 441-89-44.

Свідоцтво про реєстрацію періодичного друкованого видання — КП № 1 від 18.09.1990 р.

Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами.
Індекс 60955.
Тираж 372855.

Комбінат друку видавництва «Преса України». 252047, Київ-47, проспект Перемоги, 50.
1 2 3 4 5 6 7 8 9 0
Зам. 0311033.